

BANK SPÓŁDZIELCZY W OTWOCKU

GRUPA BPS

**Informacje z zakresu
profilu ryzyka i poziomu kapitału**

Banku Spółdzielczego w Otwocku

**według stanu na dzień
31 grudnia 2020 roku**

Zatwierdzone przez Zarząd Banku Spółdzielczego w Otwocku Uchwałą nr 82/2021 z dnia 30 czerwca 2021 r.

Spis treści

I.	Wstęp	3
II.	System zarządzania Bankiem	3
III.	Cele i strategie zarządzania rodzajami ryzyka uznanymi przez Bank za istotne art. 435	3
IV.	Zakres stosowania art. 436	8
V.	Fundusze własne art. 437	8
VI.	Wymogi kapitałowe art. 438	10
VII.	Ekspozycja na ryzyko kontrahenta art. 439	11
VIII.	Bufory kapitałowe art. 440	11
IX.	Wskaźniki globalnego znaczenia systemowego art. 441	12
X.	Korekty z tytułu ryzyka kredytowe art. 442	12
XI.	Aktywa wolne od obciążeń art. 443	22
XII.	Korzystanie z ECAI art. 444	22
XIII.	Ekspozycja na ryzyko rynkowe art. 445	22
XIV.	Ekspozycja na ryzyko operacyjne art. 446 oraz Rekomendacja M KNF	22
XV.	Ekspozycje w papierach kapitałowych art. 447	22
XVI.	Ekspozycja na ryzyko stopy procentowej art. 448	23
XVII.	Ekspozycja na pozycje sekurytyzacyjne art. 449	23
XVIII.	Polityka w zakresie wynagrodzeń art. 450	23
XIX.	Dźwignia finansowa art. 451	26
XX.	Stosowanie metody IRB w odniesieniu do ryzyka kredytowego art. 452	27
XXI.	Stosowanie technik ograniczania ryzyka kredytowego art. 453	27
XXII.	Stosowanie metod zaawansowanego pomiaru w odniesieniu do ryzyka operacyjnego art. 454	29
XXIII.	Stosowanie wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka rynkowego art. 455	29
XXIV.	Kontrola wewnętrzna art. 111a Prawa bankowego	29
XXV.	Ryzyko płynności Rekomendacja P KNF	30
XXVI.	Informacja o stopie zwrotu z aktywów	33
XXVII.	Polityka w zakresie zarządzania konfliktami interesów	33

Załącznik

1	Cele strategiczne zarządzania ryzykami	35
---	--	----

I. Wstęp

Bank Spółdzielczy w Otwocku (zwany dalej Bankiem), zgodnie z wymogami określonymi m.in. w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady UE nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (zwanego dalej Rozporządzeniem) – część ósma, Rekomendacjach H, M, P i Z wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego, a także Prawie bankowym oraz na podstawie Polityki informacyjnej – dokonuje ujawnienia informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących profilu ryzyka Banku, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki w zakresie wynagrodzeń oraz innych informacji w niniejszym dokumencie (zwanym dalej Ujawnieniem), według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r.

II. System zarządzania Bankiem

1. Bank posiada przejrzystą oraz adekwatną do profilu, skali i charakteru prowadzonej działalności oraz podejmowanego ryzyka strukturę organizacyjną, w której podległość służbowa, zadania oraz zakres obowiązków i odpowiedzialności są wyraźnie przypisane i odpowiednio podzielone.
2. Regulamin organizacyjny i Struktura organizacyjna obejmują i odzwierciedlają cały obszar działalności Banku wyraźnie wyodrębniając każdą kluczową funkcję w obrębie wykonywanych zadań. Dotyczy to zarówno podziału zadań jak i odpowiedzialności pomiędzy członków Zarządu Banku, a także podziału zadań i odpowiedzialności pomiędzy komórki organizacyjne centrali, jednostki terenowe oraz poszczególne stanowiska albo grupy stanowisk.
3. Funkcję zarządczą w Banku sprawuje trzyosobowy Zarząd, którego działania normuje Regulamin działania Zarządu oraz Regulamin organizacyjny.
4. Nadzór nad działalnością Banku sprawuje Rada Nadzorcza oraz Komitet Audytu, którego działania normuje Regulamin działania Rady Nadzorczej i Regulamin działania Komitetu Audytu.
5. Dodatkowo system zarządzania obejmuje następujące procedury: Zasady Ładu Korporacyjnego, Kodeks Etyki, Regulamin kontroli wewnętrznej.
6. Pracownicy mają możliwość zgłaszania naruszeń prawa oraz obowiązujących w Banku procedur i standardów etycznych. Bank zapewnia pracownikom, którzy zgłaszają naruszenia, ochronę przed działaniami o charakterze represyjnym, dyskryminacją lub innymi rodzajami niesprawiedliwego traktowania.
7. Rada Nadzorcza okresowo ocenia działania Banku, w tym przestrzeganie przepisów. System zarządzania w Banku zapewnia bezpieczeństwo prowadzonej przez Bank działalności.

III. Cele i strategie zarządzania rodzajami ryzyka uznanymi przez Bank za istotne art. 435

1. Cele dla istotnych rodzajów ryzyka oraz sposób ich realizacji

W celu ostrożnego i stabilnego zarządzania ryzykiem Bank wprowadził regulację o nazwie „Strategia zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Otwocku”, która jest zgodna z celami strategicznymi i ogólnymi zamierzeniami Banku zawartymi w Strategii działania Banku i określa:

1. Profil ryzyka i apetyt na ryzyko w postaci podstawowych wskaźników akceptowalnego poziomu poszczególnych rodzajów ryzyka oraz limitów alokacji kapitału.
2. Istotę i cel zarządzania ryzykiem.
3. Rolę organów nadzorczych i pracowników w procesie zarządzania ryzykiem,
4. Ogólne zasady zarządzania ryzykami istotnymi.
5. Ogólne zasady wykonywania testów warunków skrajnych w zakresie ryzyk istotnych.
6. Założenia systemu kontroli w zakresie ryzyk.

Do istotnych ryzyk, które podlegają szczególnemu nadzorowi, Bank zalicza:

- 1) ryzyko kredytowe, w tym detalicznych ekspozycji kredytowych (DEK), ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie (EKZH), koncentracji, kontrahenta, rezydualne,
- 2) ryzyko operacyjne, w tym bezpieczeństwa teleinformatycznego (IT),
- 3) ryzyko stopy procentowej,
- 4) ryzyko płynności,
- 5) ryzyko braku zgodności,
- 6) ryzyko biznesowe,
- 7) ryzyko kapitałowe (adekwatność kapitałową) i ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej.

Zasady zarządzania każdym ryzykiem istotnym regulują szczegółowe instrukcje, regulaminy, procedury. Cele strategiczne zarządzania ryzykami i działania zabezpieczające zawarte są w **Załączniku 1 do Ujawnień**. Miarą apetytu (tolerancją) na ryzyko są podstawowe wskaźniki poszczególnych poziomów ryzyka zatwierdzone przez Radę Nadzorczą. Wskaźniki są zgodne z ogólną Strategią działania i planem finansowym Banku i są okresowo monitorowane i aktualizowane.

Tabela 1. Wskaźniki akceptowalnego poziomu ryzyk

1. Ryzyko kredytowe	
1) Udział kredytów nieobsługiwanych w kredytach ogółem	max. 5%
2) Udział kredytów detalicznych w kredytach ogółem	max. 10%
3) Udział kredytów zabezpiecz. hipotecznie w kred.ogół.	max. 40%
4) Wskaźnik pokrycia kredytów zagrożonych rezerwami	min. 30%
2. Ryzyko płynności	
1) M1	min. 0,25
2) M2	min. 2
3) LCR	min. 2,5
3. Ryzyko stopy procentowej	
1) Miesięczny przyrost wyniku odsetkowego	min. 100 tys. zł
2) Marża odsetkowa	min. 1%
4. Ryzyko operacyjne	
Kwartalne koszty zdarzeń ryzyka operacyjnego	max.10% wyniku netto (wyprac.w danym kw.)
5. Ryzyko braku zgodności	
Skutki finansowe braku zgodności	max. 0,2% plan. rocznych kosztów ogółem
6. Adekwatność kapitałowa	
1) Wskaźnik dźwigni	Min. 4%
2) Współczynnik wypłacalności	Min. 19%
3) Limit alokacji kapitału na ryzyka	max.56% funduszy własnych
4) Współczynnik kapitałowy ryzyka kredytowego	min. 9,50%
6. Ryzyko biznesowe	
1) Wskaźnik C/I	max. 90%

2. Organizacja zarządzania ryzykiem

W procesie zarządzania ryzykiem w Banku uczestniczą następujące organy, jednostki i komórki organizacyjne:

- 1) Rada Nadzorcza,
- 2) Komitet Audytu,
- 3) Zarząd,
- 4) Komitet Kredytowy,
- 5) Stanowisko Zarządzania Ryzykami i Analiz,
- 6) Stanowisko ds. Ryzyka Braku Zgodności,
- 7) Stanowisko Kontroli Wewnętrznej oraz audyt,
- 8) Pozostali/wszyscy pracownicy Banku.

System zarządzania ryzykiem jest zorganizowany na trzech niezależnych poziomach:

- 1) Pierwszy poziom to zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej,
- 2) Drugi poziom to:
 - a) zarządzanie ryzykiem przez Stanowisko Zarządzania Ryzykami i Analiz,
 - b) działanie Stanowiska ds. Ryzyka Braku Zgodności,
 - c) działanie Stanowiska kontroli wewnętrznej.
- 3) Trzeci poziom to działalność audytu wewnętrznego.

Rada Nadzorcza:

- 1) Zatwierdza Strategię działania Banku oraz Strategię zarządzania ryzykiem, zasady szacowania kapitału wewnętrznego (proces ICAAP), zasady polityk w zakresie ryzyk, zasady polityki informacyjnej.
- 2) Zatwierdza strukturę organizacyjną Banku dostosowaną do skali działania Banku i wielkości ponoszonego ryzyka.
- 3) Nadzoruje i ocenia proces zarządzania ryzykiem, w tym realizację polityk w zakresie ryzyk na podstawie okresowych raportów sporządzanych zgodnie z Systemem Informacji Zarządczej (SIZ).
- 4) Zatwierdza poziom tolerancji na ryzyko (apetyt na ryzyko), w tym wskaźniki DtI i LtV.

Komitet Audytu: m. in. corocznie monitoruje i ocenia skuteczność systemu zarządzania ryzykiem oraz skuteczność i adekwatność systemu kontroli wewnętrznej a wyniki przedstawia Radzie Nadzorczej.

Zarząd Banku odpowiada za skuteczny system zarządzania ryzykiem, w tym:

- 1) opracowanie i wdrożenie zatwierdzonej przez Radę Nadzorczą Strategii działania Banku, Strategii zarządzania ryzykiem, polityk w zakresie ryzyk, polityki informacyjnej, struktury organizacyjnej;
- 2) Ocenę realizacji polityk w zakresie poszczególnych ryzyk i przedstawienie wyników oceny Radzie Nadzorczej zgodnie z Systemem Informacji Zarządczej;
- 3) Przekazywanie Radzie Nadzorczej okresowej informacji (rzetelnej, przejrzystej, syntetycznej) o rodzajach i wielkości ryzyka w działalności Banku,
- 4) Zapewnienie niezależności funkcji pomiaru, monitorowania i kontrolowania ryzyka od działalności operacyjnej generującej ryzyko, poprzez wprowadzenie odpowiedniego podziału zadań:
 - Zarząd sprawuje nadzór nad ryzykami istotnymi, ryzykiem braku zgodności, nadzoruje pracę Stanowiska Zarządzania Ryzykami i Analiz
 - Prezes Zarządu odpowiada za całokształt działalności Banku i sprawuje nadzór nad kontrolą wewnętrzną, stanowiskiem obsługi informatycznej Stanowiskiem Wierzytelności trudnych oraz analitykami kredytowymi.
 - Z-ca Prezesa Zarządu ds. Handlowych i Marketingu odpowiada za działalność sprzedażową (kredytową i depozytową) generującą ryzyko;
 - Członek Zarządu ds. Finansowo-Księgowych nadzoruje pracę Głównego Księgowego i stanowisk/osób mu podległych oraz Inspektora Ochrony Danych.

Komitet Kredytowy uczestniczy w procesie opiniowania transakcji kredytowych oraz ich klasyfikacji pod kątem ryzyka ponoszonego przez Bank. Skład i zadania Komitetu określa odrębna regulacja.

Stanowisko Zarządzania Ryzykami i Analiz (SZRiA) monitoruje realizację wyznaczonych celów i zadań strategicznych, procesów tworzenia zysku oraz przedstawia i monitoruje pozycję Banku w zakresie bezpieczeństwa finansowego i operacyjnego. Podstawowe zadania to gromadzenie, przetwarzanie, monitoring, pomiar (limity, testy skrajne) i raportowanie odpowiednim organom Banku, informacji dotyczących podejmowanego przez Bank ryzyka oraz opracowywanie regulacji wewnętrznych w zakresie zarządzania ryzykami oraz szacowania wewnętrznych wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka.

Stanowisko Ryzyka Braku Zgodności (SRBZ) - koordynuje proces zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku, odpowiada za opracowanie procedur zarządzania ryzykiem braku zgodności oraz za działania zgodne z nimi, a także za identyfikację ryzyka w ramach przeprowadzanych kontroli i

zgłaszanie naruszeń/zdarzeń, a także raportowanie do Zarządu i Rady Nadzorczej w zakresie realizacji zadań w obszarze tego ryzyka, w tym realizacji zaleceń pokontrolnych i działań zaradczych/naprawczych.

Stanowisko kontroli wewnętrznej (SKW) - pełniące rolę koordynująco-kontrolną na drugim poziomie – będące częścią funkcji kontroli. Szczegółowe zadania SKW są opisane w procedurach kontroli.

Pozostali/wszyscy pracownicy Banku mają obowiązek przestrzegania zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, obowiązujących w Banku w formie wewnętrznych regulacji i zaleceń, uczestnictwa w postępowaniu wyjaśniającym przyczyny wystąpienia zdarzeń generujących ryzyko oraz raportowania tych zdarzeń.

3. Adekwatność systemu zarządzania ryzykiem oraz ogólny profil ryzyka

Zarząd Banku oświadcza, że funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem jest adekwatny do skali oraz złożoności prowadzonej przez Bank działalności. Profil ryzyka Banku, w ujęciu ilościowym Bank określa poprzez wskazanie udziału kapitału wewnętrznego na poszczególne rodzaje ryzyka w funduszach własnych. Na datę sporządzenia informacji profil ryzyka Banku przedstawiał się następująco:

Tabela 2. Limity alokacji kapitału

<i>Rodzaj ryzyka</i>	Max. limity alokacji kapitału jako % uznanego kapitału
Ryzyko kredytowe	30%
Ryzyko operacyjne	7%
Ryzyko koncentracji	5%
Ryzyko stopy procentowej	8%
Ryzyko płynności	2%
Ryzyko nadmiernej dźwigni	2%
Ryzyko biznesowe	2%
Razem	56%

4. Informacja w zakresie art. 435 ust. 2 Rozporządzenia

- a) Członkowie Zarządu nie pełnią innych stanowisk dyrektorskich poza pełnieniem funkcji członków Zarządu Banku;
- b) Członków Zarządu powołuje zgodnie z przepisami prawa Rada Nadzorcza, działając na podstawie Statutu Banku i Regulaminu działania Rady Nadzorczej oraz biorąc pod uwagę wymogi określone w Regulaminie działania Zarządu oraz wyniki oceny wstępnej kwalifikacji, doświadczenia i reputacji kandydata. Oceny następczej kwalifikacji, doświadczenia i reputacji członków Zarządu dokonuje Rada Nadzorcza zgodnie z Polityką oceny odpowiedniości Członków Zarządu.
- c) W procesie oceny Rada Nadzorcza bierze pod uwagę zróżnicowanie organu, w tym ze względu na wykształcenie, doświadczenie zawodowe, wiek osób w składzie Zarządu, przy czym decyzja w zakresie powołania poszczególnych osób w skład Zarządu Banku nie może być podjęta wyłącznie w celu zwiększenia stopnia zróżnicowania, ze szkodą dla funkcjonowania i odpowiedniości organu jako całości lub kosztem odpowiedniości pojedynczych członków organu Banku.
- d) Bank, z uwagi na skalę działania, nie tworzy komitetu ds. ryzyka. W Banku funkcjonują następujące komitety, pełniące rolę doradczą w zarządzaniu ryzykiem:
 - Komitet Kredytowy, który spotyka się w razie potrzeby.
 - Komitet Audytu, wyłoniony z Rady Nadzorczej, który spotyka się co najmniej dwa razy w roku.
- e) **System przepływu informacji** w zakresie ryzyka dotyczy głównie istotnych rodzajów ryzyka i odbywa się zgodnie z wewnętrzną procedurą Banku.

W ramach informacji zarządczej z obszaru każdego ryzyka sprawozdawane są:

- wyniki pomiaru ryzyka, w tym wyniki testów warunków skrajnych,

- informacja o realizacji przyjętych w Banku celów strategicznych (tolerancji / apetytu na ryzyko) oraz pozostałych limitów,
- wyniki kontroli zewnętrznych i wewnętrznych,
- wnioski dla Zarządu i Rady Nadzorczej.

Raporty z zakresu poszczególnych rodzajów ryzyka pozwalają Zarządowi i Radzie Nadzorczej na:

- monitorowanie poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów;
- kontrolę realizacji celów strategicznych;
- ocenę skutków podejmowanych decyzji;
- podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczania ryzyka,
- ocenę skuteczności i adekwatności zarządzania ryzykiem.

Co do zasady raporty dotyczące poszczególnych rodzajów ryzyka dla Zarządu sporządzane są z częstotliwością miesięczną lub kwartalną, a dla Rady Nadzorczej z częstotliwością kwartalną zgodnie z obowiązującym Systemem Informacji Zarządczej.

5. Informacja o spełnianiu przez członków Zarządu i Rady Nadzorczej wymogów określonych w art. 22aa ustawy Prawo bankowe

Wymogi określone w art. 22aa ustawy Prawo bankowe zostały przez członków Rady Nadzorczej i Zarządu Banku spełnione. Przeprowadzona ocena odpowiedniości Członków Zarządu i Rady Nadzorczej jest pozytywna. Członkowie Rady Nadzorczej i Zarządu posiadając wiedzę, umiejętności i doświadczenie odpowiednie do pełnionych funkcji dają rękojmię należytego wykonywania swoich obowiązków. Dokonując oceny Członków Zarządu Rada Nadzorcza brała pod uwagę kryteria opisane w obowiązującej Polityce oceny odpowiedniości Członków Zarządu. Ocena wszystkich Członków Zarządu dokonana przez Radę Nadzorczą 26.03.2021 r. prowadzi do następujących wniosków:

- nie istnieją dowody lub powody wątpliwości co do nieposzlakowanej opinii członka Zarządu,
- Członek Zarządu jest kompetentny do wykonywania funkcji nadzorczych,
- Członek Zarządu jest w stanie wykonywać swoją funkcję w sposób aktywny, wykazując się niezbędnym poziomem zaangażowania w pracę organu nadzorującego,
- Członek Zarządu nie pozostaje w potencjalnym/rzeczywistym konflikcie interesów z Bankiem oraz posiada umiejętności niezależnego osądu.

Dokonując oceny Członków Rady Nadzorczej Zebranie Przedstawicieli brało pod uwagę kryteria opisane w obowiązującej Polityce oceny odpowiedniości Członków Rady Nadzorczej:

Kryterium reputacji obejmuje:

- Dobrą opinię w środowisku,
- Oświadczenie o braku orzeczonego przez sąd zakazu pełnienia funkcji kierowniczych, oświadczenie o niekaralności, oświadczenie o niezajmowaniu się interesami konkurencyjnymi wobec Banku.

Kryterium kwalifikacji obejmuje:

- Wykształcenie,
- Odbyte szkolenia z zakresu prawa spółdzielczego, bankowego, zarządzania bankiem, ryzyk bankowych, funkcjonowania organów Banku, odpowiedzialności i ładu korporacyjnego,
- Okres pełnienia funkcji w Radzie Nadzorczej Banku,
- Okres pełnienia funkcji jako członek zarządu w instytucji finansowej,
- Okres pełnienia funkcji w organach organizacji społecznych, gospodarczych, samorządowych

Ocena Członków Rady Nadzorczej przez Zebranie Przedstawicieli jest dokonywana o okresach dwuletnich wg zapisu Polityki oceny odpowiedniości Członków Rady Nadzorczej. Ostatnia ocena Członków Rady była dokonana przez Zebranie Przedstawicieli w dniu 26.06.2021 r. Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej nie pełnią więcej funkcji w Zarządach i Radach Nadzorczych niż jest wskazane w art. 22aa ustawy Prawo bankowe.

IV. Zakres stosowania art. 436

Bank nie posiadał podmiotów zależnych, w związku z powyższym nie dokonywał konsolidacji do celów rachunkowości i regulacji ostrożnościowych.

V. Fundusze własne art. 437

Bank oblicza fundusz własne zgodnie z wymogami określonymi w części II Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady UE nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. oraz Prawem bankowym.

1. Fundusze własne Banku stanowią sumę kapitału Tier I i Tier II.
2. Na kapitał Tier I składa się suma kapitału podstawowego Tier I i kapitału dodatkowego Tier I.
3. Pozycje kapitału podstawowego Tier I składają się z następujących elementów:
 - 1) instrumentów kapitałowych;
 - 2) azio emisyjnych związanych z instrumentami, o których mowa w pkt 1),
 - 3) zysków zatrzymanych;
 - 4) skumulowanych innych całkowitych dochodów;
 - 5) kapitału rezerwowego;
 - 6) funduszy ogólnego ryzyka bankowego;
 - 7) niezrealizowanych zysków i strat z tytułu posiadanych aktywów lub zobowiązań wycenianych do wartości godziwej;
 - 8) odliczenia do pozycji kapitału podstawowego Tier I, w tym:
 - a) straty za bieżący rok obrotowy;
 - b) wartości niematerialne i prawne;
 - c) aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oparte na przyszłej rentowności;
 - d) aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oparte na przyszłej rentowności i wynikające z różnic przejściowych, jeżeli ich wartość przekracza określone limity;
 - e) posiadane własne instrumenty kapitałowe;
 - f) udziały kapitałowe w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z Bankiem krzyżowe powiązania kapitałowe;
 - g) udziały kapitałowe w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank dokonał znacznej inwestycji w te podmioty;
 - h) udziały kapitałowe w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank dokonał znacznej inwestycji w te podmioty i wartość tych udziałów przekracza określone limity;
 - i) kwotę ekspozycji znacznych pakietów akcji poza sektorem finansowym oraz pozycji sekurytyzacyjnych, jeżeli ich wartość przekracza ustalone limity (alternatywnie wobec kwoty tych ekspozycji może zostać zastosowana waga ryzyka 1250%).
4. Kapitał dodatkowy Tier I (AT1) obejmuje następujące elementy:
 - 1) Instrumenty kapitałowe nie spełniające warunków określonych dla instrumentów kapitału podstawowego Tier I lub Tier II;
 - 2) Azio emisyjne związane z instrumentami określonymi w pkt 1);
 - 3) Odliczenia do pozycji kapitału dodatkowego Tier I, w tym:
 - a) Udziały kapitałowe w kapitale dodatkowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z Bankiem krzyżowe powiązania kapitałowe;
 - b) Udziały kapitałowe w kapitale dodatkowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank dokonał znacznej inwestycji w te podmioty;
 - c) Udziały kapitałowe w kapitale dodatkowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank nie dokonał znacznej inwestycji w te podmioty i wartość tych udziałów przekracza określone limity.

Bank nie posiada pozycji, które zaliczałby do kapitału AT1.

5. Kapitał Tier II obejmuje następujące elementy:

- 1) Instrumenty kapitałowe nie spełniające warunków określonych dla instrumentów kapitału podstawowego Tier I oraz pożyczki podporządkowane;
- 2) Ażio emisyjne związane z instrumentami określonymi w pkt 1);
- 3) Korekty z tytułu ogólnego ryzyka kredytowego przed skutkami podatkowymi w wysokości do maksymalnie 1,25% kwot ekspozycji ważonych ryzykiem;
- 4) Odliczenia od pozycji kapitału Tier II, w tym:
 - a) Udziały kapitałowe w kapitale dodatkowym Tier II podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z Bankiem krzyżowe powiązania kapitałowe;
 - b) Udziały kapitałowe w kapitale dodatkowym Tier II podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank dokonał znacznej inwestycji w te podmioty;
 - c) Udziały kapitałowe w kapitale dodatkowym Tier II podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank nie dokonał znacznej inwestycji w te podmioty i wartość tych udziałów przekracza określone limity.

Bank nie posiada pozycji, które zaliczałby do kapitału Tier II.

1. Budowa funduszy własnych

Tabela 3.

Lp*	Pozycja	Kwota w tys. zł na 31.12.2020
1	Instrumenty kapitałowe i powiązane ażio emisyjne	345
2	Zyski zatrzymane	-
3	Skumulowane inne całkowite dochody i pozostałe kapitały rezerwowe (f.zasobowy, z akt.wyceny, kor.z tyt.pap.wart. i inne kor.)	15 902
3a	Fundusze ogólne ryzyka bankowego	124
6	Kapitał podstawowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	14 571
8	Wartości niematerialne i prawne (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego) (kwota ujemna)	- 47
28	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale podstawowym Tier I	- 47
29	Kapitał podstawowy Tier I	16 323
44	Kapitał dodatkowy Tier I	-
45	Kapitał Tier I (kapitał Tier I = kapitał podstawowy Tier I + kapitał dodatkowy Tier I)	16 323
58	Kapitał Tier II	-
59	Łączny kapitał (łączny kapitał = kapitał Tier I + kapitał Tier II)	16 323
60	Aktywa ważone ryzykiem razem	33 736
61	Kapitał podstawowy Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	36,99%
62	Kapitał Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	36,99%
63	Łączny kapitał (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	36,99%
64	Wymóg bufora dla poszczególnych instytucji (wymóg dotyczący kapitału podstawowego Tier I zgodnie z art. 92 ust. 1 lit. a) powiększony o wymogi utrzymywania bufora zabezpieczającego i antycyklicznego, jak również bufor ryzyka systemowego oraz bufor instytucji o znaczeniu systemowym wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	<i>Oblicza się go jako sumę 4,5% (art. 92 ust. 1 lit a) i niżej wymienionych buforów, czyli: 4,5%+2,5%+0%+0%+0% = 7%</i>
65	W tym: wymóg utrzymywania bufora zabezpieczającego	<i>2,5%</i>
66	W tym: wymóg utrzymywania bufora antycyklicznego	<i>0%</i>
67	W tym: wymóg utrzymywania bufora ryzyka systemowego	<i>uchylony</i>
67a	W tym: bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym lub bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym	<i>0%</i>
68	Kapitał podstawowy Tier I dostępny w celu pokrycia buforów (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	<i>Współczynnik CET I 36,99% minus 8% = 28,99%</i>

**) numeracja zgodna z Rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 1423/2013 z dnia 20 grudnia 2013 r. ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne w zakresie wymogów dotyczących ujawniania informacji na temat funduszy własnych instytucji. Pominięto pozycje, które w Banku nie występują, celem większej przejrzystości prezentowanych danych.*

2. Ogólny opis cech instrumentów w kapitale podstawowym Tier I

Udziały członkowskie: Wysokość jednego udziału wynosi 500 zł. Udział wpłacony po 2011 roku może być zaliczony do funduszy własnych za zgodą KNF. Bank Spółdzielczy w Otwocku nie posiada zezwolenia KNF na zaliczenie udziałów w kwocie 2 500 zł wpłaconych po 01.01.2015 do funduszy własnych. Nie dokonuje się wypłat udziałów, jeżeli nie uzyskano zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego w przypadku, gdy na podstawie art. 78 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012, takie zezwolenie jest wymagane. Bank corocznie występuje o zgodę do KNF na wypłatę udziałów.

VI. Wymogi kapitałowe art. 438

1. Metoda szacowania kapitału wewnętrznego oraz przyjęty przez Bank poziom adekwatności kapitałowej

Bank wyznacza kapitał wewnętrzny na wszystkie zidentyfikowane ryzyka istotne dla Banku, które nie zostały objęte wyznaczaniem kapitału regulacyjnego lub w ocenie Banku kapitał ten nie w pełni pokrywa ryzyko. W procesie szacowania kapitału wewnętrznego wykorzystywane są efekty pomiaru ryzyka, dokonywanego w oparciu o obowiązujące procedury w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka. Bank dokonuje agregacji wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka uznane za istotne w oparciu o metodę minimalnego wymogu kapitałowego.

Poziomem wyjściowym dla ustalenia kapitału wewnętrznego jest wyliczony regulacyjny wymóg kapitałowy. Bank wyznacza regulacyjny wymóg kapitałowy dla ryzyka:

- a) kredytowego, w oparciu o metodę standardową,
- b) operacyjnego, w oparciu o metodę wskaźnika bazowego,

Przy obliczaniu dodatkowych wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka uznane za istotne przyjmuje się następujące założenia:

- 1) kapitał wewnętrzny na poszczególne rodzaje ryzyka obliczany jest jako koszt lub utracony przychód (za wyjątkiem ryzyka koncentracji i ryzyka operacyjnego), który może się pojawić w wyniku zaistnienia sytuacji nieoczekiwanej;
- 2) koszt lub utracony przychód, o którym mowa w pkt 1, obliczany jest na podstawie testów warunków skrajnych, które Bank przeprowadza dla poszczególnych rodzajów ryzyka uznanych za istotne;
- 3) część lub całość kwoty, o której mowa w pkt 2, Bank może zabezpieczyć z wyniku finansowego zaplanowanego na dany rok obrotowy;
- 4) poziom akceptowalnej straty lub utraconego przychodu (tzw. wskaźnik wrażliwości) Bank wyznacza raz do roku (jako procent funduszy własnych Banku);
- 5) dodatkowym wymogiem kapitałowym dla poszczególnych rodzajów ryzyka (za wyjątkiem ryzyka koncentracji i ryzyka operacyjnego) jest kwota, o jaką koszt lub utracony przychód przekroczy akceptowalny poziom ryzyka, o którym mowa w pkt 4.

Wyznaczając wymagany poziom kapitału wewnętrznego, z wykorzystaniem w/w metod, Bank:

- 1) ocenia czy regulacyjny wymóg kapitałowy w pełni pokrywa ryzyko kredytowe, operacyjne i jeżeli jest to konieczne, to, zgodnie z obowiązującymi w Banku Zasadami szacowania kapitału wewnętrznego, oblicza dodatkowy wymóg kapitałowy na te ryzyka;
- 2) szacuje wymogi kapitałowe na pozostałe, istotne rodzaje ryzyka nie objęte wyznaczaniem regulacyjnych wymogów kapitałowych;
- 3) wyznacza zagregowany kapitał wewnętrzny, stanowiący sumę wymogów, o których mowa w pkt 1 i 2.

Celem strategicznym Banku w zakresie poziomu adekwatności kapitałowej jest utrzymywanie relacji kapitału wewnętrznego w stosunku do funduszy własnych na maksymalnym poziomie **56%**. Na datę sporządzenia informacji relacja ta wynosiła **23,76%**.

Komisja Nadzoru Finansowego nie nałożyła na Bank obowiązku utrzymywania dodatkowych wymogów kapitałowych.

2. Regulacyjny wymóg kapitałowy na ryzyko kredytowe w podziale na kategorie ekspozycji

Tabela 4.

<i>Kategoria *</i>	<i>Wartość aktywów ważonych ryzykiem tys. zł</i>	<i>Wymóg kapitałowy tys. zł</i>
ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	-	-
ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	6 768	541
ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	0	0
ekspozycje wobec instytucji	3 523	282
ekspozycje wobec przedsiębiorstw	291	23
ekspozycje detaliczne	2 298	184
ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	17 264	1 381
ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	790	63
ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przeds. zbiorowego inwestowania	-	-
ekspozycje kapitałowe	-	-
pozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	-	-
inne pozycje	2 800	224
Razem regulacyjny wymóg na ryzyko kredytowe	33 736	2 699

*dane z raportu ICAAP na dzień 2020.12.31

3. Łączne wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka kredytowego, walutowego i operacyjnego oraz kapitał wewnętrzny

Tabela 5.

Regulacyjny wymóg kapitałowy		tys. zł
1.	kredytowe	2 699
2.	operacyjne	832
3.	walutowe	-
RAZEM		3 531
Kapitał wewnętrzny		tys. zł
1.	ryzyko koncentracji zaangażowań	-
2.	ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej	-
3.	ryzyko płynności	-
4.	inne ryzyka	-
RAZEM		-

VII. Ekspozycja na ryzyko kontrahenta art. 439

Nie dotyczy Banku.

VIII. Bufory kapitałowe art. 440

Dla spełnienia wymogów w zakresie funduszy własnych, Bank był zobowiązany do utrzymania następujących minimalnych wysokości współczynników kapitałowych:

- 1) Współczynnik kapitału podstawowego Tier I – min. 7%
- 2) Współczynnik kapitału Tier I – min. 8,5%

- 3) Łączny współczynnik kapitałowy – min. 10,5%
- 4) Współczynnik kapitałowy ryzyka kredytowego – min. 8%

Bufory kapitałowe stanowią dodatkowe fundusze własne ponad kwotę kapitału podstawowego Tier I do utrzymania których Bank jest zobowiązany zgodnie z wytycznymi określonymi w art. 128 Dyrektywy, w tym:

- 1) Bufor zabezpieczający,
- 2) Bufor antycykliczny,
- 3) Bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym,
- 4) Bufor ryzyka systemowego.

Wymóg połączonego bufora stanowi łączną kwotę kapitału podstawowego Tier I.

IX. Wskaźniki globalnego znaczenia systemowego art. 441

Nie dotyczy Banku.

X. Korekty z tytułu ryzyka kredytowego art. 442

1. Definicja dla należności: nieobsługiwanych i restrukturyzowanych oraz przeterminowanych i zagrożonych, podejścia w zakresie korekt wartości i rezerw celowych/odpisów dotyczących odsetek, w tym również rezerwy na ryzyko

Ekspozycje nieobsługiwane i restrukturyzowane są zdefiniowane w Rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) nr 680/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne dotyczące sprawozdawczości nadzorczej instytucji zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 (dalej: Rozporządzenie 680/2014).

Zgodnie z Załącznikiem V do Rozporządzenia 680/2014, za ekspozycje nieobsługiwane uznaje się ekspozycje, które spełniają dowolne z poniższych kryteriów:

- przeterminowanie istotnych ekspozycji o ponad 90 dni,
- małe prawdopodobieństwo wywiązania się w całości przez dłużnika ze swoich zobowiązań kredytowych bez konieczności realizacji zabezpieczenia, niezależnie od istnienia przeterminowanych kwot lub liczby dni przeterminowania.

Jednocześnie ekspozycje, w odniesieniu do których uznaje się, że miało miejsce niewykonanie zobowiązania zgodnie z art. 178 CRR, oraz ekspozycje, w odniesieniu do których stwierdzono utratę wartości zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości, zawsze uznaje się za ekspozycje nieobsługiwane. W praktyce za ekspozycje nieobsługiwane Bank uznaje ekspozycje zagrożone.

Należnościami zagrożonymi są ekspozycje kredytowe zaliczone do kategorii poniżej standardu, wątpliwej lub straconej zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów w *sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków*

Bank tworzy rezerwy celowe na ekspozycje zagrożone oraz odpisy na odsetki od tych ekspozycji w wysokości:

- 20% w zakresie ekspozycji w kategorii poniżej standardu,
- 50% w zakresie ekspozycji w kategorii wątpliwej,
- 100% w zakresie ekspozycji w kategorii straconej,

po uwzględnieniu pomniejszych podstawy naliczania rezerw i odpisów.

Bank tworzy rezerwę na ryzyko ogólne zgodnie z wewnętrzną procedurą, przy czym na ryzyko kredytowe zgodnie z Instrukcją tworzenia, rozwiązywania, kontroli rezerw celowych na ryzyko związane z działalnością kredytową i okresowego przeglądu ekspozycji kredytowych w Banku Spółdzielczym w Otwocku, wg której:

1. Klasyfikacja ekspozycji kredytowych jest realizowana w ramach następujących kategorii:

- 1) dla pożyczek i kredytów mieszkaniowych, hipotecznych oraz ekspozycji kredytowych wobec klientów instytucjonalnych i jednostek samorządu terytorialnego:
 - a) kategoria „Normalne”, zwana dalej kategorią N;
 - b) kategoria „Pod obserwacją”, zwana dalej kategorią PO;
 - c) kategoria „Poniżej standardu”, zwana dalej kategorią PS;
 - d) kategoria „Wątpliwe”, zwana dalej kategorią W;
 - e) kategoria „Stracone”, zwana dalej kategorią S.
- 2) dla pożyczek i kredytów detalicznych:
 - a) kategoria N;
 - b) kategoria S.
2. Klasyfikacja ekspozycji kredytowych wynikających z kredytów i pożyczek mieszkaniowych, hipotecznych i detalicznych, należności od Skarbu Państwa odbywa się na podstawie kryterium terminowości spłat (z uwzględnieniem dodatkowych kryteriów dla kategorii S). Przez kryterium to rozumie się terminowość regulowania kapitału i odsetek (przy czym za opóźnienie uznaje się sytuację, w której nieterminowo regulowane są tylko odsetki, tylko kapitał lub jednocześnie odsetki i kapitał).
3. Klasyfikacja ekspozycji kredytowych klientów instytucjonalnych i jednostek samorządu terytorialnego, odbywa się na podstawie kryterium terminowości spłat (z uwzględnieniem dodatkowych kryteriów dla kategorii S) oraz kryterium sytuacji ekonomiczno-finansowej. Kryterium terminowości oceniane jest analogicznie, jak w przypadku kredytów i pożyczek mieszkaniowych, hipotecznych i detalicznych oraz należności od Skarbu Państwa. Natomiast kryterium sytuacji ekonomiczno-finansowej rozumiane jest jako ocena sytuacji finansowej podmiotu, dokonana w oparciu o kryteria ilościowe i jakościowe opisane w dalszej części Instrukcji.
4. Decyzja o utworzeniu rezerwy, w momencie udzielania kredytu, pożyczki i gwarancji podejmowana jest przez Zarząd Banku na podstawie indywidualnej oceny klasy ryzyka, która jest jedynym kryterium klasyfikowania ekspozycji kredytowych na tym etapie.
5. Rezerwy celowe tworzy się w ciężar kosztów. Rezerwa winna być utworzona (dotworzona) przez pracownika ds. administrowania kredytami na koniec miesiąca, w którym została podpisana umowa kredytowa lub dokonano zmiany klasyfikacji ekspozycji kredytowej do wyższej grupy ryzyka.
6. Do klasyfikacji i okresowych przeglądów ekspozycji kredytowych na działalność gospodarczą i rolniczą zobowiązani są pracownicy kredytowi, natomiast do klasyfikacji ekspozycji kredytowych wobec osób fizycznych oraz kredytów z grupy „zagrożonych” zobowiązany jest wyznaczony pracownik zgodnie z posiadanymi kompetencjami zawartymi w zakresie obowiązków. Do księgowania związanych z tworzeniem lub rozwiązywaniem rezerw celowych zobowiązany jest pracownik ds. administrowania kredytami.
7. Ustalenie kwot i sporządzanie odpowiednich not memoriałowych związanych z tworzeniem, rozwiązywaniem bądź zmianą wysokości rezerw wykonują pracownicy ds. administrowania kredytami na podstawie informacji sporządzonej przez pracowników kredytowych i zatwierdzonej przez Zarząd Banku, zawierającej w szczególności następujące elementy:
 - 1) nazwę podmiotu,
 - 2) kategorię ryzyka,
 - 3) identyfikację ekspozycji kredytowej, na którą rezerwa ma być tworzona lub rozwiązywana,
 - 4) kwoty zmniejszające lub zwiększające wielkość tworzonej rezerwy i wykaz przyjętych zabezpieczeń.
8. Rezerwa celowa jest sukcesywnie zmniejszana odpowiednio do :
 - 1) zmniejszenia się kwoty ekspozycji kredytowej,

- 2) zmiany kategorii ekspozycji kredytowej na kategorię o niższym stopniu ryzyka w wyniku dokonanej klasyfikacji,
 - 3) wzrostu wartości zabezpieczenia pomniejszającego podstawę tworzenia rezerw celowych,
 - 4) wzrostu wartości rezerwy na ryzyko ogólne tworzonej zgodnie z art. 130 ustawy Prawo bankowe (dot. rezerw na ekspozycje kredytowe kwalifikowane do kategorii „normalne” wynikające z kredytów i pożyczek detalicznych oraz zakwalifikowane do kategorii „pod obserwacją”).
9. Rezerwy celowe rozwiązuje się po wygaśnięciu przyczyn ich utworzenia.
10. Korekty wartości z tytułu udzielonych kredytów i pożyczek oraz innych należności Banku obejmowały wartości utworzonych rezerw celowych oraz nierozliczone prowizje (ESP).

2. Całkowita kwota ekspozycji kredytowych bez uwzględnienia skutków ograniczania ryzyka kredytowego oraz średnia w podziale na klasy (kategorie)

Tabela 6. Ekspozycje wg klas (kwoty w tys. zł)		Stan na dzień 31.12.2020*	Średnia w okresie** 31.12.2019 - 31.12.2020
1.	ekspozycje wobec rządów i banków centralnych	142 018	97 429
2.	ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lok.	33 842	37 594
3.	ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	0	0
4.	ekspozycje wobec instytucji	31 146	41 516
5.	ekspozycje wobec przedsiębiorców	470	714
6.	ekspozycje detaliczne	3 196	3 643
7.	ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	20 406	23 278
8.	ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	2 098	2 199
9.	inne ekspozycje	6 266	7 653
RAZEM		239 443	214 026

*dane z raportu ICAAP na 2020.12.31 tabela 3

**liczona jako suma stanu na koniec grudnia 2019 r. i wszystkich kwartałów 2020 r. podzielona przez 5

3. Rozkład geograficzny ekspozycji

Bank nie dokonuje podziału geograficznego ekspozycji, ze względu na skalę działania i lokalny charakter.

4. Rozkład należności w zależności od typu kontrahenta i kategorii

Tabela 7. Zaangażowanie wobec sektora finansowego – banki *	Wartość w tys. zł
Należności normalne	26 493
Należności pod obserwacją	-
Należności zagrożone	-
odsetki naliczone	3

Razem zaangażowanie w sektorze finansowym		26 496
Tabela 8. Zaangażowanie wobec sektora niefinansowego*		kwota w zł
1.	Przedsiębiorstwa i spółki prywatne oraz spółdzielnie	9 723
	Należności normalne	7 461
	Należności pod obserwacją	361
	Należności zagrożone	1 901
2.	Przedsiębiorcy indywidualni	2 470
	Należności normalne	1 620
	Należności pod obserwacją	850
	Należności zagrożone	-
3.	Osoby prywatne	11 951
	Należności normalne	11 919
	Należności pod obserwacją	30
	Należności zagrożone	2
4.	Rolnicy indywidualni	1 160
	Należności normalne	1 160
	Należności pod obserwacją	-
	Należności zagrożone	-
5.	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gosp. domowych	81
	Należności normalne	81
	Należności pod obserwacją	-
	Należności zagrożone	-
odsetki naliczone		211
rezerwy celowe		1 372
nierozliczone prowizje (esp)		227
Razem zaangażowanie w sektorze niefinansowym netto		23 997

Tabela 9. Zaangażowanie wobec sektora instytucji samorządowych*		kwota w tys. zł
Należności normalne		33 843
Należności pod obserwacją		-
Należności zagrożone		-
odsetki naliczone		5
rezerwy celowe		-
nierozliczone prowizje		6
Razem zaangażowanie w sektorze budżetowym		33 842

*dane z formularza FBN021_6 (zgodne z bilansem)

5. Zestawienie należności wg rezydualnych terminów zapadalności

Tabela 10.	<= 1 tygodnia	> 1 tyg <= 1 miesiąca	> 1 mies <= 3 mies	> 3 mies <= 6 mies	> 6 mies <= 1 roku	> 1 roku <= 2 lat	> 2 lat <= 5 lat	> 5 lat <= 10 lat	> 10 lat <= 20 lat	> 20 lat	razem
sektor finansowy	30 031	0	0	0	0	0	0	0	0	0	30 031
sektor niefinans.	1 976	837	2 853	1 721	2 512	4 146	5 833	3 367	1 819	322	25 386
sektor budżetowy	0	75	1 708	1 339	2 676	5 428	12 341	9 642	634	0	33 843

6. Ekspozycje o utraconej wartości i przeterminowane

Tabela 11. Należności wobec sektora niefinansowego	kwota w zł
Przedsiębiorstwa i spółki prywatne oraz spółdzielnie	
Należności zagrożone, w tym:	1 901
• należności poniżej standardu	-
• należności wątpliwe	-
• należności stracone	1 901
Rezerwy celowe, w tym na:	1 306
• należności poniżej standardu	-
• należności wątpliwe	-
• należności stracone	1 306
Przedsiębiorcy indywidualni należności zagrożone, w tym:	
Należności zagrożone, w tym:	-
• należności poniżej standardu	-
• należności wątpliwe	-
• należności stracone	-
Rezerwy celowe, w tym na:	-
• należności poniżej standardu	-
• należności wątpliwe	-
• należności stracone	-
Osoby prywatne należności zagrożone, w tym:	
Należności zagrożone, w tym:	2
• należności poniżej standardu	-
• należności wątpliwe	-
• należności stracone	2
Rezerwy celowe, w tym na:	2
• należności poniżej standardu	-
• należności wątpliwe	-
• należności stracone	2
Rolnicy indywidualni należności zagrożone, w tym:	
Należności zagrożone, w tym:	-
• należności poniżej standardu	-
• należności wątpliwe	-
• należności stracone	-
Rezerwy celowe, w tym na:	-
• należności poniżej standardu	-
• należności wątpliwe	-
• należności stracone	-
Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gosp. domowych	
Należności zagrożone, w tym:	-
• należności poniżej standardu	-
• należności wątpliwe	-
• należności stracone	-
Rezerwy celowe, w tym na:	-
• należności poniżej standardu	-
• należności wątpliwe	-
• należności stracone	-

7. Zmiana stanu korekt i rezerw/odpisów z tytułu ekspozycji zagrożonych wraz z saldem początkowym i końcowym

Tabela 12. Kategoria	Saldo początkowe 01.01.2020		Saldo końcowe 31.12.2020	
	<i>Rezerwy celowe</i>	<i>Odpisy na odsetki</i>	<i>Rezerwy celowe</i>	<i>Odpisy na odsetki</i>
<i>Poniżej standardu</i>	-	-	-	-
<i>Wątpliwe</i>	-	-	-	-
<i>Stracone</i>	1 193	123	1 188	120

8. Jakość kredytowa ekspozycji restrukturyzowanych – Bank nie posiada ekspozycji restrukturyzowanych

Tabela 13.

		a	b	c		d	e		f	g	h
		Wartość bilansowa brutto <i>(w przypadku ekspozycji w bilansie)</i> /kwota nominalna ekspozycji <i>(w przypadku ekspozycji pozabilansowych)</i>				Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerw		Zabezpieczenia rzeczowe lub gwarancje finansowe otrzymane			
		Obsługiwane ekspozycje restrukturyzowane	Nieobsługiwane ekspozycje restrukturyzowane			Obsługiwanych ekspozycji restrukturyzowanych	Nieobsługiwanych ekspozycji restrukturyzowanych				W tym zabezpieczenie i gwarancje finansowe otrzymane z powodu nieobsługiwanych ekspozycji, wobec których zastosowano środki restrukturyzacyjne
				W tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	W tym ekspozycje dotknięte utrata wartości						
1	Kredyty i zaliczki	-	-			-		-	-	-	
2	Banki centralne	-	-			-		-	-	-	
3	Instytucje rządowe	-	-			-		-	-	-	
4	Instytucje kredytowe	-	-			-		-	-	-	
5	Inne instytucje finansowe	-	-			-		-	-	-	
6	Przedsiębiorstwa niefinansowe	-	-			-		-	-	-	
7	Gospodarstwa domowe	-	-			-		-	-	-	
8	Dłużne papiery wartościowe	-	-			-		-	-	-	
9	Udzielone Zubow. do udzielenia pożyczki	-	-			-		-	-	-	
10	łącznie	-	-	-		-		-	-	-	-

9. Jakość kredytowa ekspozycji obsługiwanych i nieobsługiwanych w podziale według liczby dni przeterminowania (kwoty w złotych)

Tabela 14.		a	B	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l
		Wartość bilansowa brutto/kwota nominalna w złotych											
		Ekspozycje obsługiwane				Ekspozycje nieobsługiwane							
	Nieprzeterminowane lub przeterminowane ≤ 30 dni	Przeterminowane > 30 dni ≤ 90 dni		Małe prawdopodob. spłaty ekspozycji nieprzetermin.albo przeterminowanych ≤ 90 dni	Przeterminowane > 90 dni ≤ 180 dni	Przeterminowane > 180 dni ≤ 1 rok	Przeterminowane > 1 rok ≤ 5 lat	Przeterminowane powyżej 5 lat	Przeterminowane > 5 lat ≤ 7 lat	Przeterminowane > 7 lat	W tym ekspozycje, których dot. niewykonanie zobowiązania		
1	Kredyty i zaliczki	83 609 422	83 000 278	609 144	2 097 717	-	21 563	-	2 073 718	2 436			2 097 717
2	Banki centralne	-	-	-	-	-	-	-	-	-			-
3	Instytucje rządowe	33 842 354	33 842 354	-	-	-	-	-	-	-			-
4	Instytucje kredytowe	26 050 876	26 050 876	-	-	-	-	-	-	-			-
5	Inne instytucje finans	445 129	445 129	-	-	-	-	-	-	-			-
6	Przeds. niefinansowe	7 795 413	7 795 413	-	2 094 136	-	20 418	-	2 073 718	-			2 094 136
7	W tym MSP	7 795 413	7 795 413	-	2 094 136	-	20 418	-	2 073 718	-			2 094 136
8	Gospodarstwa dom	15 475 650	14 866 506	609 144	3 581	-	1 145	-	-	2 436			3 581
9	Dłużne papiery wart.	145 285 956	145 285 956	-	-	-	-	-	-	-			-
10	Banki centralne			-	-	-	-	-	-	-			-
11	Instytucje rządowe	141 314 900	141 314 900	-	-	-	-	-	-	-			-
12	Instytucje kredytowe	3 971 056	3 971 056	-	-	-	-	-	-	-			-
13	Inne instytucje finans	-	-	-	-	-	-	-	-	-			-
14	Przedsiębiorstwa niefinans.	-	-	-	-	-	-	-	-	-			-
15	Ekspozycje pozabil												-
16	Banki centralne												-
17	Instytucje rządowe												-
18	Instytucje kredytowe												-
19	Inne instytucje finans												-
20	Przeds. niefinansowe												-
21	Gospodarstwa domo												-
22	łącznie	228 895 378	228 286 234	609 144	2 097 717	-	21 563	-	2 073 718	2 436	-	-	2 097 717

10. Ekspozycje obsługiwane i nieobsługiwane oraz związane z nimi rezerwy (kwoty w złotych)

Tabela 15.

		Wartość bilansowa brutto/kwota nominalna w złotych						Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerw						Skumulowane odpisanie częściowe	Otrzymane zabezpieczenie i gwarancje finansowe		
		Ekspozycje obsługiwane			Ekspozycje nieobsługiwane			Ekspozycje obsługiwane - skumulowana utrata wartości i rezerwy			Ekspozycje nieobsługiwane - skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z powodu ryzyka kredytowego i rezerw				Z tytułu ekspozycji obsługiwanych	Z tytułu ekspozycji nieobsługiwanych	
		w tym etap 1	w tym etap 2		w tym etap 2	w tym etap 3		w tym etap 1	w tym etap 2		w tym etap 2	w tym etap 3					
1	Kredyty i zaliczki	83 609 422			2 097 717			63 343				1 308 544					788 045
2	<i>Banki centralne</i>	-			-			-				-					-
3	<i>Institucje rządowe</i>	33 842 354			-			-				-					-
4	<i>Institucje kredytowe</i>	26 050 876			-			-				-					-
5	<i>Inne instytucje finansowe</i>	445 129			-			-				-					-
6	<i>Przedsiębiorstwa niefinansowe</i>	7 795 413			2 094 136			-				1 306 091					788 045
7	<i>w tym MSP</i>	7 795 413			2 094 136			-				1 306 091					788 045
8	<i>Gospodarstwa domowe</i>	15 475 650			3 581			63 343				2 453					-
9	Dłużne papiery wartościowe	145 285 956			-			-				-					-
10	<i>Banki centralne</i>	-			-			-				-					-
11	<i>Institucje rządowe</i>	141 314 900			-			-				-					-
12	<i>Institucje kredytowe</i>	3 971 056			-			-				-					-
13	<i>Inne instytucje finansowe</i>	-			-			-				-					-
14	<i>Przedsiębiorstwa niefinansowe</i>	-			-			-				-					-
15	Ekspozycje pozabilansowe	801 585			-			-				-					-
16	<i>Banki centralne</i>																
17	<i>Institucje rządowe</i>																
18	<i>Institucje kredytowe</i>																
19	<i>Inne instytucje finansowe</i>																
20	<i>Przedsiębiorstwa niefinansowe</i>																
21	<i>Gospodarstwa domowe</i>																
22	łącznie	229 696 963			2 097 717			63 343				1 308 544					788 045

11. Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie i postępowania egzekucyjne – Bank nie posiada tego typu zabezpieczeń

	Tabela 16.	Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie	
		Wartość w momencie początkowego ujęcia	Skumulowane ujemne zmiany
1	Rzeczowe aktywa trwałe	-	-
2	Inne niż rzeczowe aktywa trwałe	-	-
3	<i>Nieruchomości mieszkalne</i>	-	-
4	<i>Nieruchomości komercyjne</i>	-	-
5	<i>Ruchomości (samochody, środki transportu itp.)</i>	-	-
6	<i>Kapitał własny i instrumenty dłużne</i>	-	-
7	<i>Pozostałe</i>	-	-
8	Łącznie	-	-

XI. Aktywa wolne od obciążeń art. 443

Nie dotyczy Banku. Bank nie dokonywał operacji zabezpieczonych instrumentami finansowymi.

XII. Korzystanie z ECAI art. 444

Nie dotyczy Banku. Bank nie wykorzystuje ocen zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej ECAI dla potrzeb wyznaczania aktywów ważonych ryzykiem.

XIII. Ekspozycja na ryzyko rynkowe art. 445

Nie dotyczy Banku. W Banku nie występuje ryzyko walutowe.

XIV. Ekspozycja na ryzyko operacyjne art. 446 oraz Rekomendacja M KNF

Bank wyznacza wymóg kapitałowy na ryzyko operacyjne metodą wskaźnika podstawowego. Kwota wymogu kapitałowego w zakresie ryzyka operacyjnego według stanu na datę sporządzania informacji wynosi 832 tys. zł.

W 2020 r. zarejestrowano w Banku 53 zdarzeń na łączną kwotę potencjalnych strat 64,68 tys. zł. Zdarzenia zarejestrowane zostały w rodzajach i kategoriach zdarzeń wskazanych w tabeli poniżej. Straty rzeczywiste poniesione w zakresie ryzyka operacyjnego wyniosły jedynie 4,70 tys. zł. Działania mitygujące Banku były skierowane głównie na większą samokontrolę pracowników w zakresie wykonywanych operacji. W 2020 r. nie było istotnych zdarzeń, które wpłynęłyby negatywnie na działalność Banku.

Tabela 17. Zdarzenia ryzyka operacyjnego (kwoty w tys. zł)

Rodzaj zdarzenia	Kategoria zdarzenia	Ilość zdarzeń	straty potencjalne	straty rzeczywiste
Wykonywanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami	Wprowadzanie do systemu, wykonywanie, rozliczanie i obsługa	49	62,88	2,90
Zakłócenia działalności gospodarczej i awarie systemów	Systemy	4	1,80	1,80
Razem		53	64,68	4,70

XV. Ekspozycje w papierach kapitałowych art. 447

Tabela 18. Ekspozycje kapitałowe wedle zamiaru ich nabycia oraz opis stosowanych metod wycen i zasad rachunkowości dla tych ekspozycji:

<i>Rodzaj ekspozycji</i>	<i>Kwota zakupiona ze względu na zamiar strategiczny</i>	<i>Zasady wyceny</i>
Akcje BPS SA serii H	30	wg ceny nabycia
Akcje BPS SA serii J z prawem poboru	214	wg ceny nabycia
Akcje BPS SA serii K	200	wg ceny nabycia
Akcje BPS SA serii M	423	wg ceny nabycia
Akcje BPS SA serii O	142	wg ceny nabycia
Akcje BPS SA serii T	300	wg ceny nabycia
Akcje BPS SA serii AA	68	wg ceny nabycia
Akcje SGB Bank SA	13	wg ceny nabycia
Udział i wpisowe SSOZ BPS SA	5	wg ceny nabycia
Razem	1 396	

Tabela 19. Wartość bilansowa i godziwa/rynkowa posiadanych papierów wartościowych:

<i>Rodzaj ekspozycji</i>	<i>Wartość bilansowa</i>	<i>Wartość godziwa/rynkowa</i>
Obligacje BPS SA	1 900	1 917
Obligacje Skarbu Państwa	144 000	143 369
Bony pieniężne NBP	-	-
Razem	145 900	145 286

XVI. Ekspozycja na ryzyko stopy procentowej art. 448

Ryzyko stopy procentowej w Banku wynika głównie z niedopasowania terminów przeszacowania aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych oraz niedopasowania tych pozycji ze względu na stawki referencyjne.

Bank przeprowadza pomiar ryzyka przeszacowania, bazowego, krzywej dochodowości i opcji klienta z częstotliwością miesięczną oraz kwartalną w zakresie przeprowadzania testów warunków skrajnych. Pomiar ryzyka stopy procentowej uwzględnia wpływ zmian stóp procentowych na wynik odsetkowy Banku oraz kapitały. W Banku występuje nadwyżka pasywów nad aktywami wrażliwymi na zmiany stóp procentowych w okresie 12 miesięcy, która wynosi 5 953 tys. zł.

Ryzyko stopy procentowej mierzone metodą luki niedopasowania w horyzoncie kolejnych 12 miesięcy wyniosło:

- dla ryzyka przeszacowania: spadek stóp o 25 p.p. spowoduje spadek wyniku odsetkowego o -125 tys. zł tj. 5,04% , natomiast w warunkach skrajnych o 200 p.p. spowodowałaby spadek wyniku odsetkowego o 1 001 tys. zł

- dla ryzyka bazowego: spadek stóp o 10 p.p. spowoduje spadek wyniku odsetkowego o 75 tys. zł tj. 3,02%, natomiast spadek stóp w warunkach skrajnych o 35 p.b. spowodowałaby spadek wyniku odsetkowego o 26 tys. zł i stanowiło 1,61% kapitałów Banku.

Ryzyko krzywej dochodowości i opcji klienta było nieistotne.

Roczny plan w zakresie wyniku odsetkowego (korygowany w lipcu 2020 r. z powodu istotnych spadków stóp procentowych w warunkach panującej pandemii Covid-19) został wykonany w 95%. Marża odsetkowa wyniosła 1,25% tj. poniżej oczekiwanego limitu min. 1,35%

XVII. Ekspozycja na pozycje sekurytyzacyjne art. 449

Nie dotyczy Banku.

XVIII. Polityka w zakresie wynagrodzeń art. 450

Zasady wynagradzania osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil 30/2021 z dnia 30.04.2021 r.

§ 1

Celem opracowania i wdrożenia Polityki wynagradzania osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka (zwanymi dalej osobami istotnymi) Banku Spółdzielczego w Otwocku, zwanej dalej „Polityką” jest:

- 1) określenie zasad ustalania stałych i zmiennych składników wynagradzania osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku Spółdzielczego w Otwocku, zwanym dalej „Bankiem”, wymienionych w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 06 marca 2017r. (Dz.U. poz. 637).
- 2) wspieranie prawidłowego i skutecznego zarządzania ryzykiem i nie zachęcanie do podejmowania nadmiernego ryzyka wykraczającego poza zaakceptowaną przez radę nadzorczą skłonność do ryzyka,
- 3) wspieranie realizacji strategii działalności oraz ograniczanie konfliktu interesów.

§ 2

Zapisy niniejszej Polityki obejmują:

1. Stałe składniki wynagradzania, rozumiane jako:
 - 1) wynagrodzenie zasadnicze,
 - 2) zwrot kosztów poniesionych w czasie delegacji służbowych,
 - 3) nagrody jubileuszowe,
 - 4) odprawa w związku ze zwolnieniami grupowymi, przejściem na emeryturę lub rentę lub śmiercią pracownika
 - 5) Wynagrodzenie za udział w posiedzeniu oraz udział w szkoleniach członków Rady Nadzorczej
2. Zmienne składniki wynagradzania, rozumiane jako premia uznaniowa,
3. Zasady przyznawania i wypłacania zmiennych składników wynagradzania.

§ 3

Wynagrodzenia przyznawane w Banku mają charakter wyłącznie pieniężny.

§ 4

Wykaz osób, których działalność ma istotny wpływ na profil ryzyka stanowi załącznik nr 1. Sporządzenie wykazu poprzedzone jest coroczną weryfikacją osób, których działalność ma istotny wpływ na profil ryzyka.

§ 5

1. Wysokość wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej ustala Zgromadzenie Przedstawicieli.
2. Rada Nadzorcza otrzymuje wynagrodzenie tylko za udział w posiedzeniu.
3. Koszty szkoleń oraz delegacje związane z dojazdem opłaca Bank.
4. Wysokość wynagrodzenia stałego i zmiennego dla członków Zarządu ustala Rada Nadzorcza.

§ 6

1. Łączna kwota wypłaconej premii uznaniowej osobom zajmującym stanowiska istotne w Banku za dany rok nie może spowodować obniżenia wyniku finansowego do poziomu, który nie zapewni realnego przyrostu funduszy własnych Banku oraz budowy bezpiecznej bazy kapitałowej.
2. Bank stosując zasadę proporcjonalności z uwzględnieniem formy prawnej, w jakiej działa oraz biorąc pod uwagę wysokość możliwych do przyznania zmiennych składników wynagrodzeń a także ich formę wypłaty (bank spółdzielczy nie emituje akcji i innych instrumentów finansowych i nie dokonuje płatności w tych instrumentach) wypłaca zmienne składniki wynagrodzeń w gotówce w całości bez odroczenia.
3. Wysokość zmiennych składników wynagradzania nie może być wyższa niż 100% wynagrodzenia zasadniczego osób zajmujących stanowiska istotne, a wynagrodzenie zasadnicze powinno mieć taką wysokość, aby Bank mógł prowadzić elastyczną politykę wynagrodzeń w zakresie zmiennych składników.

§ 7

1. Oceny efektów pracy członków Zarządu dokonuje Rada Nadzorcza po przyjęciu sprawozdania finansowego przez Zebranie Przedstawicieli w oparciu o kryterium ilościowe oraz jakościowe na podstawie Formularza Oceny efektów pracy.
2. Pozytywna ocena uwarunkowana jest od łącznego spełnienia kryteriów finansowych (ilościowych) i niefinansowych (jakościowych).
3. Ocena efektów pracy obejmuje następujące wskaźniki Banku osiągnane w ostatnich trzech latach (kryterium ilościowe) w odniesieniu do założeń Strategii działania Banku lub założeń Planu finansowego na dany rok:
 - 1) współczynnik kapitałowy,
 - 2) jakość portfela kredytowego,
 - 3) wskaźnik pokrycia rezerw celowych,
 - 4) wskaźnik LCR.
4. Ocenie podlega stopień wykonania wymienionych w ust. 3 wskaźników w odniesieniu do założeń w poszczególnych latach podlegających ocenie. Zmienne składniki są przyznawane w

przypadku, gdy w każdym z ostatnich trzech lat plan w zakresie wskaźników wymienionych w ust. 3 był zrealizowany co najmniej w 90%.

5. Kryteria jakościowe oceny członków Zarządu przy przyznawaniu zmiennych składników wynagradzania to:
 - a. Uzyskane absolutorium w okresie oceny,
 - b. Pozytywna ocena rękojmi należytego wykonania obowiązków, zgodnie z art. 22aa ustawy Prawo bankowe,
 - c. Ogólna dobra ocena przez Radę Nadzorczą realizacji zadań zawartych w planie ekonomiczno-finansowym w okresach objętych oceną.
6. Zmienne składniki są przyznawane w przypadku spełnienia co najmniej dwóch kryteriów o których mowa w ust. 5.
7. W przypadku zagrożenia nie spełnienia wymogów ostrożnościowych lub zagrożenia upadłością zmiennych składników wynagradzania nie przyznaje się.

§ 8

1. Niniejsza Polityka podlega zatwierdzeniu i weryfikacji co najmniej raz w roku, zgodnie z Instrukcją sporządzania informacji zarządczej (..) przez Radę Nadzorczą Banku.
2. Ocena realizacji polityki jest przedstawiana Zebraniu Przedstawicieli w ramach sprawozdania Rady Nadzorczej.
3. Weryfikacja o której mowa w ust. 1 obejmuje min.:
 - a. Zgodność z przepisami zewnętrznymi i wewnętrznymi Banku,
 - b. Weryfikację stanowisk istotnych,
 - c. Przyjęte zasady przyznawania i wypłaty stałych i zmiennych składników wynagradzania,
 - d. Zadań przydzielanych pracownikom na stanowiskach istotnych.
4. Wdrożenie polityki wynagrodzeń podlega niezależnemu wewnętrznemu przeglądowi dokonywanemu nie rzadziej niż raz w roku. Raport z przeglądu przedstawiany jest Radzie Nadzorczej.
5. Niniejsza Polityka podlega ujawnieniu.

§ 9

Niniejsza Polityka wchodzi w życie z dniem zatwierdzenia przez Radę Nadzorczą.

Tabela 20. Informacja o sumie wypłaconych w 2020 r. wynagrodzeń osobom zajmującym stanowiska kierownicze, w rozumieniu Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 06.03.2017 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem, systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach.

Liczba osób	Stale składniki w tys. zł (kwota brutto)	Zmienne składniki w tys. zł
4	440	-

Tabela 21. Informacja o sumie wypłaconych w 2020 r. wynagrodzeń z tytułu motywacji nowo zatrudnionych oraz odpraw związanych z ustaniem stosunku zatrudnienia z osobami zajmującymi stanowiska kierownicze:

Lp.	Tytuł wynagrodzenia:	Wartość w tys. zł
1.	Suma wypłat indywidualnych odpraw z tytułu zakończenia stosunku pracy z osobami na stanowiskach kierowniczych	-
a)	Ilość osób, które otrzymało ww. wynagrodzenie	-
b)	Najwyższa kwota wypłacona pojedynczej osobie	-
2.	Suma wypłat zmiennych składników wynagradzania z tytułu nawiązania stosunku pracy z osobami na stanowiskach kierowniczych	-
a)	Ilość osób, które otrzymało ww. wynagrodzenie	-
b)	Najwyższa kwota wypłacona pojedynczej osobie	-

XIX. Dźwignia finansowa art. 451

Zgodnie z art. 429 ust. 2 Rozporządzenia CRR Bank mierzy ryzyko dźwigni finansowej poprzez obliczanie wskaźnika dźwigni finansowej liczonego jako wyrażony w procentach udział kapitału Tier I (miara kapitału) w aktywach według wartości bilansowej, powiększonych o łączną kwotę zobowiązań pozabilansowych udzielonych (miara ekspozycji całkowitej), przy czym:

- 1) w aktywach według wartości bilansowej Bank nie uwzględnia pozycji pomniejszających kapitał podstawowy i dodatkowy Tier I, w szczególności: wartości niematerialnych i prawnych pomniejszających kapitał podstawowy Tier I, udziałów kapitałowych pomniejszających kapitał podstawowy i dodatkowy Tier I, aktywów z tytułu podatku odroczonego opartych na przyszłej rentowności pomniejszających kapitał podstawowy Tier I;
- 2) wartość ekspozycji pozabilansowych jest wyliczana od wartości nominalnej (bez uwzględniania korekt z tytułu rezerw celowych i odpisów aktualizujących odnoszących się do odsetek) z uwzględnieniem współczynników konwersji, z zastrzeżeniem dolnego limitu 10% dla pozycji pozabilansowych niskiego ryzyka.

Tabela 22. Zestawienie dotyczące uzgodnienia aktywów księgowych i ekspozycji wskaźnika dźwigni:

<i>Lp.*</i>	<i>Pozycja</i>	<i>Kwota</i>
1	Aktywa razem według opublikowanych sprawozdań finansowych	237 270
6	Korekta z tytułu pozycji pozabilansowych (tj. konwersja na kwoty ekwiwalentu kredytowego ekspozycji pozabilansowych)	335
7	Inne korekty	-
8	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni	237 605

Tabela 23. Ujawnienie wskaźnika dźwigni:

<i>Lp.*</i>	<i>Pozycja</i>	<i>Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych</i>
Ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych)		
1	Pozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych ale z uwzględnieniem zabezpieczenia)	237 270
2	(Kwoty aktywów odliczane przy ustalaniu kapitału Tier I)	-
3	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych) (suma wierszy 1 i 2)	237 270
Inne pozycje pozabilansowe		
17	Ekspozycje pozabilansowe wyrażone wartością nominalną brutto	802
18	(Korekty z tytułu konwersji na kwoty ekwiwalentu kredytowego)	-467
19	Inne ekspozycje pozabilansowe (suma wierszy 17-18)	335
Kapitał i miara ekspozycji całkowitej		
20	Kapitał Tier I	16 323
21	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni (suma wierszy 3, 11, 16, 19, EU-19a, EU-19b)	237 605
Wskaźnik dźwigni		
22	Wskaźnik dźwigni	6,87%

*) numeracja zgodna z Rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 2016/200 z dnia 15 lutego 2016 roku ustanawiającym standardy techniczne w odniesieniu do ujawniania informacji na temat wskaźnika dźwigni instytucji

Tabela 24. Podział ekspozycji bilansowych (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych):

<i>Lp.</i>	<i>Pozycja</i>	<i>Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych</i>
------------	----------------	---

EU-1	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłącznych) w tym:	237 269
EU-2	Ekspozycje zaliczane do portfela handlowego	-
EU-3	Ekspozycje zaliczane do portfela bankowego w tym:	237 269
EU-5	Ekspozycje traktowane jako ekspozycje wobec państwa	142 018
EU-6	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych (..)	33 842
EU-7	Instytucje	31 146
EU-8	Ekspozycje zabezpieczone na nieruchomościach	19 861
EU-9	Ekspozycje detaliczne	3 043
EU-10	Przedsiębiorstwa	304
EU-11	Ekspozycje których dotyczy niewykonanie zobowiązania	789
EU-12	Pozostałe ekspozycje (np. kapitałowe, sekurytyzacyjne i inne aktywa nie generujące zobowiązania kredytowego)	6 266

Tabela 25. Informacje jakościowe:

1	<i>Opis procedur stosowanych w celu zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej</i>	Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej Bank uznaje za istotne i zarządza nim w ramach zatwierdzonej przez Zarząd i Radę Nadzorczą Polityki zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni.
2	<i>Opis czynników które miały wpływ na wskaźnik dźwigni w okresie którego dotyczy ujawniony wskaźnik dźwigni</i>	W ciągu roku wzrosła kwota ekspozycji wobec rządów i banków centralnych, jednocześnie spadła wobec instytucji oraz zabezpieczonych hipotekami i wskaźnik zmniejszył się o 0,39%.

XX. Stosowanie metody IRB w odniesieniu do ryzyka kredytowego art. 452

Nie dotyczy Banku.

XXI. Stosowanie technik ograniczania ryzyka kredytowego art. 453

1. Bank nie stosuje kompensowania pozycji bilansowych i pozabilansowych.
2. Zasady i procedury dotyczące wyceny zabezpieczeń i zarządzania nimi:
 - 1) Zgodnie z Instrukcją „Zasady zabezpieczania wierzytelności Banku Spółdzielczego w Otwocku” Bank może stosować następujące sposoby zabezpieczenia kredytów, dzielące się na:
 - a) osobiste - gdzie osoba odpowiedzialna z tytułu zabezpieczenia odpowiada całym swoim majątkiem lub jego częścią jeśli to wynika z umowy,
 - b) rzeczowe - gdzie osoba odpowiedzialna z tytułu zabezpieczenia odpowiada tylko do wysokości wartości poszczególnych składników jej majątku.
 - 2) Do osobistych form zabezpieczenia spłaty kredytu należą:
 - a) poręczenie wg prawa cywilnego;
 - b) poręczenie wg prawa wekslowego;
 - c) weksel własny;
 - d) gwarancja;
 - e) przelew (cesja) wierzytelności na zabezpieczenie;
 - f) przejście długu;
 - g) przystąpienie do długu,
 - h) zgoda na potrącanie z miesięcznego wynagrodzenia kwot na spłatę kredytu (poręczenia).
 - 3) Do rzeczowych form zabezpieczenia spłaty kredytu należą:
 - a) zastaw;
 - b) hipoteka;
 - c) przewłaszczenie na zabezpieczenie;
 - d) przewłaszczenie kwoty na zabezpieczenie w rozumieniu art. 102 Prawa bankowego;
 - e) blokada rachunków bankowych;
 - f) ubezpieczenie kredytu.

- 4) Do szczególnych form zabezpieczeń ekspozycji kredytowych umożliwiających pomniejszenie podstawy tworzenia rezerwy należą:
- gwarancja lub poręczenie Banku Gospodarstwa Krajowego
 - wpłata na rachunek Banku środków pieniężnych (kaucja)
 - przelew wierzytelności/cesja praw do rachunku lokaty w innym banku wraz z blokadą lokaty i pełnomocnictwem do pobrania środków z rachunku lokaty
 - przeniesienie własności, zastaw rejestrowy na prawach papierów wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa, NBP, banki centralne oraz bankowych papierów wartościowych emitowanych przez inne banki wg wartości godziwej
 - hipoteka na nieruchomości
 - blokada środków na rachunku lokaty założonej w Banku wraz z pełnomocnictwem do pobrania środków z rachunku lokaty
- 5) Omówienie poszczególnych form zabezpieczania wierzytelności, zasady ich stosowania, wzory odpowiednich oświadczeń i umów, zawiera rozdział IV i załączniki znajdujące się w w/w Instrukcji „Zasady zabezpieczania wierzytelności Banku Spółdzielczego w Otwocku”.
- 6) Decyzję odnośnie wyboru najkorzystniejszego sposobu zabezpieczenia kredytu podejmuje każdorazowo Zarząd Banku lub osoby przez niego upoważnione, biorąc pod uwagę między innymi następujące fakty:
- rodzaj, wielkość i okres spłaty kredytu;
 - status prawny kredytobiorcy i osoby odpowiedzialnej z tytułu zabezpieczenia, jako podmiotów prawa (osoba fizyczna, prawna),
 - typowe lub indywidualne ryzyko związane z udzieleniem kredytu,
 - cechy danego zabezpieczenia wynikające z przepisów prawa oraz umowy o ustanowienie zabezpieczenia;
 - skuteczność zabezpieczenia (możliwość odzyskania wierzytelności Banku z zabezpieczenia w jak najkrótszym czasie);
 - dane dotyczące osoby odpowiedzialnej z tytułu zabezpieczenia (w szczególności stan majątkowy, efektywność gospodarowania, istniejące powiązania rodzinne, gospodarcze, organizacyjne itp. z kredytobiorcą).
- 7) Bank nie dokonuje transakcji na instrumentach pochodnych.

Tabela 26. Bank stosuje następujące limity w zakresie koncentracji rodzajów zabezpieczeń:

Rodzaj zabezpieczenia	Limit % uznanego kapit.	Wykonanie	Wart ekspozycji	Wykorzystanie
weksel własny in blanco	350%	219%	35 745	63%
hipoteka mieszkalna	100%	65%	10 613	65%
hipoteka pozostała (komercyjna)	130%	72%	11 802	56%
poręczenie cywilno-prawne i pozost. zabezp.	30%	11%	1 870	38%

Tabela 27. Techniki redukcji ryzyka kredytowego Bank stosuje w zakresie tworzenia rezerw celowych i odpisów na odsetki – w zakresie pomniejszania podstawy ich naliczania:

<i>Rodzaj zabezpieczenia</i>	<i>Wartość ekspozycji kredytowych (bilansowa brutto) dla których Bank stosuje pomniejszenie podstawy naliczania rezerw celowych tys. zł</i>
hipoteka na nieruchomości pozostałej	2 074
hipoteka na nieruchomości pozostałej	359
hipoteka na nieruchomości pozostałej	10
Hipoteka na nieruchomości mieszkalnej	70
Hipoteka na nieruchomości mieszkalnej	763
Hipoteka na nieruchomości mieszkalnej	20
Hipoteka na nieruchomości mieszkalnej	10
Hipoteka na nieruchomości mieszkalnej	20

XXII. Stosowanie metod zaawansowanego pomiaru w odniesieniu do ryzyka operacyjnego art. 454

Nie dotyczy Banku.

XXIII. Stosowanie wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka rynkowego art. 455

Nie dotyczy Banku.

XXIV. Kontrola wewnętrzna art. 111a Prawa bankowego

Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej są zorganizowane na trzech, niezależnych i wzajemnie uzupełniających się liniach obrony (poziomach).

1. Na pierwszą linię obrony składa się operacyjne zarządzanie ryzykiem powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank.
2. Na drugą linię obrony składa się:
 - 1) zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych, niezależnie od operacyjnego zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie,
 - 2) komórka do spraw zgodności,
 - 3) niezależna komórka kontroli wewnętrznej/ ds. testowania pionowego.
3. Trzecią linię obrony stanowi audyt wewnętrzny realizowany przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.
4. Na wszystkich trzech poziomach, w ramach systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, pracownicy Banku w ramach realizowanych czynności odpowiednio stosują mechanizmy kontrolne lub niezależnie monitorują (poziomo lub pionowo) przestrzeganie mechanizmów kontrolnych.

Poszczególne linie obrony, w ramach systemu kontroli wewnętrznej są odpowiedzialne za:

1. Pierwsza linia obrony –projektowanie i zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych, w szczególności w procesach biznesowych funkcjonujących w Banku oraz zgodności postępowania z regulacjami.
2. Druga linia obrony:
 - 1) monitorowanie bieżące przyjętych mechanizmów kontrolnych,
 - 2) przeprowadzanie pionowych testów mechanizmów kontrolnych,
 - 3) ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontrolnych,
 - 4) matrycę funkcji kontroli,
 - 5) prowadzenie rejestru nieprawidłowości znaczących i krytycznych,
 - 6) raportowanie znaczących i krytycznych nieprawidłowości.
3. Trzecia linia obrony odpowiedzialna jest za badanie oraz ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontroli i niezależnego monitorowania ich przestrzegania odpowiednio w ramach pierwszej i drugiej linii obrony, zarówno w odniesieniu do systemu zarządzania ryzykiem, jak i systemu kontroli wewnętrznej.

W Banku zapewniona jest niezależność monitorowania pionowego poprzez jednoznaczne wyodrębnienie linii obrony oraz niezależność monitorowania poziomego poprzez rozdzielenie zadań dotyczących stosowania danego mechanizmu kontrolnego i niezależnego monitorowania jego przestrzegania w ramach danej linii.

Za monitorowanie poziome (weryfikacja bieżąca, testowanie) w ramach danej linii odpowiedzialni są wyznaczeni pracownicy.

Za monitorowanie pionowe pierwszej linii obrony przez drugą linię obrony odpowiadają wyznaczone w Matrycy funkcji kontroli stanowiska, w tym stanowisko kontroli wewnętrznej oraz komórka do spraw zgodności.

XXV. Ryzyko płynności Rekomendacja P KNF

Zarządzanie ryzykiem płynności zostało podzielone na dwa poziomy:

- zarządzania ryzykiem w działalności operacyjnej,
- zarządzania ryzykiem, w ramach którego Stanowisko Zarządzania Ryzykami i Analiz odpowiada za identyfikację, pomiar, kontrolę i sprawozdawanie.

Głównym źródłem finansowania działalności Banku są depozyty podmiotów niefinansowych oraz jednostek samorządu terytorialnego.

Bank dostosowuje skalę działania do możliwości zapewnienia stabilnego finansowania.

Bank zakłada możliwość pozyskiwania dodatkowym źródłem środków z Banku Zrzeszającego na zasadach i w zakresie możliwości Banku Zrzeszającego;

W sytuacji awaryjnej, dodatkowym źródłem finansowania mogą być środki uzyskane w ramach Minimum Depozytowego lub Funduszu Pomocowego na zasadach określonych w Umowie Systemu Ochrony a także pozyskanie kredytu refinansowego w Narodowym Banku Polskim.

Bank jest członkiem Zrzeszenia oraz Uczestnikiem Systemu Ochrony. W związku z tym, zarządzanie ryzykiem płynności odbywa się zgodnie z zasadami ustalonymi w Zrzeszeniu i Systemie.

Bank Zrzeszający realizuje następujące zadania:

- 1) prowadzenie rozliczeń pieniężnych Banków Spółdzielczych,
- 2) zabezpieczanie Banków Spółdzielczych przed ryzykiem związanym z zakłóceniami w realizacji rozliczeń międzybankowych,
- 3) zabezpieczanie płynności śróddziennej dla Banków Spółdzielczych,
- 4) prowadzenie rachunków bieżących Banków Spółdzielczych,
- 5) udzielanie kredytów w rachunku bieżącym Bankom Spółdzielczym zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku Zrzeszającego,
- 6) gromadzenie nadwyżek środków Banków Spółdzielczych,
- 7) prowadzenie rachunków Minimum Depozytowego / Depozytu Obowiązkowego,
- 8) utrzymywanie aktywów płynnych stanowiących pokrycie środków Minimum Depozytowego,/ Depozytu Obowiązkowego.
- 9) wyznaczanie i utrzymywanie zagregowanego wymogu pokrycia płynności (LCR),
- 10) pośredniczenie w zakupie przez Banki Spółdzielcze papierów wartościowych w ramach limitów ustalonych przez Spółdzielnię,
- 11) przeprowadzanie „zagregowanych” testów warunków skrajnych i awaryjnych planów płynności,
- 12) wsparcie Banków Spółdzielczych w zakresie narzędzi analitycznych służących pomiarowi ryzyka płynności, w tym wyznaczanie krzywej krańcowego kosztu finansowania.

Jednostka zarządzająca Systemem Ochrony realizuje następujące zadania:

- 1) udzielanie pomocy płynnościowej Uczestnikom, zgodnie z przepisami obowiązującymi w Systemie Ochrony,
- 2) wyznaczanie minimalnego zasobu aktywów płynnych w Systemie Ochrony (m.in. poprzez aktualizację kwoty Minimum Depozytowego // Depozytu Obowiązkowego),
- 3) ustalanie limitów ryzyka płynności w Systemie Ochrony;
- 4) monitorowanie poziomu płynności Uczestników na zasadzie indywidualnej i zagregowanej,
- 5) prowadzenie wymiany informacji o ryzyku płynności pomiędzy Uczestnikami,
- 6) opracowanie procedur wzorcowych dotyczących zarządzania ryzykiem płynności.

Nadwyżki środków niewykorzystane na działalność kredytową lub nie przeznaczone przez Bank na zakup innych aktywów (w tym aktywów płynnych) gromadzi Bank Zrzeszający.

Bank może w inny sposób zagospodarować nadwyżkę środków tylko za zgodą Banku Zrzeszającego.

Na datę sporządzania niniejszej informacji Bank wykazywał nadwyżkę płynności (rozumianą jako maksymalna kwota środków, o którą mogą zostać zmniejszone aktywa płynne, aby regulacyjne miary płynności nie spadły poniżej wymaganego minimum:

Tabela 28.	Wartość nadwyżki w tys. zł
LCR ponad minimum 1,00 – nadwyżka aktywów płynnych	61 756

Wielkość miar płynności oraz wskaźnika LCR przedstawiają się następująco:

Tabela 29.	<i>Wielkość</i>	<i>Obowiązujący poziom</i>
Nadzorcza miara płynności długoterminowej M2	430%	100%
Wskaźnik LCR	384%	80%

Wielkości charakterystyczne dla wskaźnika LCR na koniec czterech ostatnich kwartałów roku 2020:

Tabela 30.	<i>2020.03.31</i>	<i>2020.06.30</i>	<i>2020.09.30</i>	<i>2020.12.31</i>
Zabezpieczenie przed utratą płynności	70 863	91 298	139 502	155 340
Wyływy środków pieniężnych netto	18 156	25 785	37 572	40 424
Wskaźnik pokrycia wyływów netto	390%	354%	371%	384%

Urealniona luka płynności dla pierwszych trzech przedziałów z uwzględnieniem pozycji bilansowych i pozabilansowych oraz skumulowane luki płynności przedstawiają się następująco:

Tabela 31. Przedział płynności	<i>do 7 dni</i>	<i>od 8 do 30 dni</i>	<i>od 1 do 3 miesięcy</i>	<i>od 3 do 6 miesięcy</i>
Luka prosta (z pozabilansem)	119 086	439	3 607	-12 130
Luka skumulowana(z pozabilansem)	119 086	119 525	123 132	111 002

Na datę sporządzania niniejszej informacji Bank posiadał możliwość skorzystania z następujących, dodatkowych źródeł finansowania:

Tabela 32. Rodzaj źródła finansowania	<i>Kwota</i>	<i>Warunki dostępu</i>
otwarte niewykorzystane limity kredytu w rachunku bieżącym w Banku Zrzeszającym oraz limity lokacyjne	13 963	w ciągu 1 dnia
lokata płynnościowa ze środków Minimum Depozytowego	16 849	w sytuacji awaryjnej

Przyczyny, które mogą spowodować narażenie Banku na ryzyko płynności to:

- niedopasowanie terminów zapadalności aktywów do terminów zapadalności pasywów i istnienie niekorzystnej skumulowanej luki płynności w poszczególnych przedziałach,
- przedterminowe wycofywanie depozytów przez klientów zaburzające prognozy przyływów pieniężnych Banku,
- nadmierna koncentracja depozytów pod względem dużych kontrahentów,
- znaczące zaangażowanie depozytowe osób wewnętrznych Banku,
- konieczność pozyskiwania depozytów po wysokim koszcie w sytuacji nagłego zapotrzebowania na środki,
- wadliwe plany awaryjne płynności nie uwzględniające szokowych zachowań klientów,
- niski stosunek depozytów, w tym depozytów stabilnych do akcji kredytowej Banku,
- niewystarczające fundusze własne do finansowania aktywów strukturalnie nie płynnych,
- ryzyko reputacji.

Bank dywersyfikuje źródła finansowania poprzez:

- ograniczanie depozytów dużych deponentów,
- różne terminy wymagalności depozytów,
- różny charakter depozytów: depozyty terminowe i bieżące,
- różnych depozytariuszy: osoby fizyczne, jednostki samorządu terytorialnego, MŚP, rolnicy indywidualni, instytucje niekomercyjne.

Bank ogranicza ryzyko płynności poprzez:

- stosowanie limitów ograniczających ryzyko płynności, w tym wewnętrznych limitów systemu ochrony,
- systematyczne testowanie planu awaryjnego płynności zapewniającego niezakłócone prowadzenie działalności w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych,

- lokowanie nadwyżek w aktywa płynne, które mają za zadanie zapewnić przetrwanie w sytuacji skrajnej,
- przystąpienie do Systemu Ochrony, które zapewnia w uzasadnionych przypadkach pomoc płynnościową z Funduszu Pomocowego,
- utrzymywanie Depozytu Obowiązkowego w Banku Zrzeszającym,
- określanie prognoz nadwyżki z uwzględnieniem dodatkowego bufora płynności,

Głównymi pojęciami stosowanymi w procesie mierzenia pozycji płynności i ryzyka płynności są:

- 1) baza depozytowa – zobowiązania terminowe i bieżące wobec osób fizycznych oraz innych podmiotów niefinansowych, z wyłączeniem transakcji dotyczących obrotu na hurtowym rynku finansowym,
- 2) depozyty – baza depozytowa oraz zobowiązania terminowe i bieżące wobec instytucji rządowych lub samorządowych oraz podmiotów finansowych, z wyłączeniem banków;
- 3) płynność dzienna – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych na zamknięcie dnia;
- 4) płynność bieżąca – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 7 kolejnych dni;
- 5) płynność krótkoterminowa – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 30 kolejnych dni;
- 6) płynność średnioterminowa – zapewnienie wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 1 miesiąca i do 12 miesięcy;
- 7) płynność długoterminowa – monitorowanie możliwości wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 12 miesięcy;
- 8) bufor płynności – oszacowana przez Bank wysokość potrzebnych aktywów nieobciążonych, stanowiąca zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w określonym, w obowiązującej w Banku Strategii zarządzania ryzykiem „horyzoncie przeżycia”;

Bank wykorzystuje wyniki testów warunków skrajnych do: planowania awaryjnego, wyznaczania poziomu limitów, szacowania kapitału wewnętrznego, zmiany polityki płynnościowej Banku.

Awaryjne plany płynności zostały zintegrowane z testami warunków skrajnych poprzez wykorzystywanie testów warunków skrajnych jako scenariuszy uruchamiających awaryjny plan płynnościowy.

W celu utrzymywania ryzyka płynności na odpowiednim poziomie oraz sprostania zapotrzebowaniom na środki płynne w sytuacjach kryzysowych Bank utrzymuje odpowiednią wielkość aktywów nieobciążonych lub dodatkowych źródeł finansowania, które mogą być natychmiast wykorzystywane przez Bank jako źródło środków płynnych.

W ramach alternatywnych źródeł finansowania Bank wyróżnia:

- 1) sprzedaż wysokopłynnych aktywów (aktywa nieobciążone) lub zaciągnięcie kredytów zabezpieczonych tymi aktywami,
- 2) dodatkowe źródła finansowania w postaci:
 - a) wykorzystania przyznanych linii kredytowych i limitów lokacyjnych,
 - b) sprzedaży innych aktywów, w tym kredytów,
 - c) pozyskania niezabezpieczonego finansowania z Banku Zrzeszającego,
 - d) pozyskania pożyczki płynnościowej ze Spółdzielni,

Do aktywów nieobciążonych mogą być zaliczane aktywa, które spełniają wszystkie z wymienionych warunków:

- 1) brak obciążeń,
- 2) wysoka jakość kredytowa,
- 3) łatwa zbywalność,
- 4) brak prawnych, regulacyjnych i operacyjnych przeszkód do wykorzystania aktywów w celu pozyskania środków,
- 5) sprzedaż aktywa nie oznacza konieczności podejmowania nadzwyczajnych działań.

Bank utrzymuje aktywa nieobciążone (liczone według wartości bilansowej) na poziomie równym lub wyższym od wyznaczonego bufora płynności.

Z zakresu ryzyka płynności w Banku funkcjonuje system informacji zarządczej, który pozwala Zarządowi i Radzie Nadzorczej na m.in.:

- 1) monitorowanie poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów,
- 2) kontrolę realizacji celów strategicznych w zakresie ryzyka płynności,
- 3) ocenę skutków podejmowanych decyzji,
- 4) podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczania ryzyka.

Raporty z ryzyka płynności dla Zarządu sporządzane są z częstotliwością przynajmniej miesięczną, a dla Rady Nadzorczej z częstotliwością przynajmniej półroczną. System informacji zarządczej z zakresu ryzyka płynności zawiera m.in. dane na temat:

- 1) struktury źródeł finansowania działalności Banku, ze szczególnym uwzględnieniem depozytów,
- 2) stabilności źródeł finansowania działalności Banku, w tym oceny zagrożeń wynikających z nagłego wycofania depozytów,
- 3) stopnia niedopasowania terminów płatności pozycji bilansowych i pozabilansowych;
- 4) wpływu pozycji pozabilansowych na poziom ryzyka płynności,
- 5) analizy wskaźników płynności,
- 6) ryzyka związanego z płynnością długoterminową,
- 7) wyników testów warunków skrajnych,
- 8) stopnia przestrzegania limitów.

XXVI. Informacja o stopie zwrotu z aktywów

Informacja o stopie zwrotu z aktywów obliczonej jako iloraz zysku netto i sumy bilansowej: Wskaźnik **ROA netto** banku według stanu na koniec roku wynosił **0,35**.

XXVII. Polityka w zakresie zarządzania konfliktami interesów - Rekomendacja Z nr 30 KNF

Zasady zarządzania konfliktami interesów („Kodeks etyki” Uchwała 26/2016 z dnia 26.10.2016 r).

1. Konflikt interesów to zbiór okoliczności prawnych lub faktycznych znanych w Banku, które mogą doprowadzić do powstania sprzeczności między interesem Banku a Członkiem organu Banku, pracownikiem, jak również występowanie postaw lub zachowań, dla których intencją jest realizacja ich prywatnych celów majątkowych lub celów osób trzecich, pozostających w sprzeczności z interesem Banku;
2. Źródłem konfliktu interesów mogą być w szczególności:
 - 1) wzajemne niespójności regulacji wewnętrznych Banku, skutkujące zachwianiem procesu podejmowania decyzji przez organ nadzorujący/zarządzający, w tym poprzez nakładanie się kompetencji lub zadań przyporządkowanych do poszczególnych pionów zarządzania;
 - 2) zawarte umowy cywilne z Bankiem albo innymi instytucjami przez Członka organu Banku lub jego osobę bliską, skutkujące wyłączeniem lub zachwianiem u niego swobody podejmowania decyzji lub składania oświadczeń woli w imieniu Banku, których celem nadrzędnym powinien być interes Banku;
 - 3) powstanie stosunku organizacyjnego pomiędzy Członkiem organu Banku lub jego osobą bliską a podmiotem zależnym, w szczególności na skutek stania się Członkiem organu podmiotu zależnego lub przez udzielenie prokury;
 - 4) przyjęcie przez Członka organu Banku zachęty, w tym ze skutkiem wyłączenia lub zachwiania swobody podejmowania decyzji lub składania oświadczeń woli w imieniu Banku, których celem nadrzędnym powinien być interes Banku.

§ 8.

Konflikt interesów może powstać w relacjach pomiędzy:

1. Bankiem, reprezentowanym przez Zarząd, a Członkiem organu Banku;
2. Członkami organów Banku;
3. Pracownikiem a przełożonym

§9

Bank ustala następujące zasady w zakresie zapobiegania konfliktowi interesów:

1. Członkowie organów Banku zobowiązani są do unikania działań, które mogą spowodować lub powodują możliwość wystąpienia konfliktu interesów;
2. Członkowie Zarządu Banku mogą zasiadać w organach innych podmiotów po uzyskaniu zgody Rady Nadzorczej Banku;
3. obowiązkiem Członka organu Banku jest ujawnienie wszelkich spraw, które spowodowały lub mogą powodować konflikt interesu;
4. obowiązkiem Członka organu Banku jest wyłączenie się od głosowania lub podejmowania decyzji w sprawach, gdzie występuje konflikt interesu lub występuje inna możliwość niekorzystnego wpływu na poziom obiektywizmu podejmowanej decyzji, albo właściwej realizacji obowiązków wobec Banku;
5. w Banku stosowany jest podział zadań zapewniający zapobieganie konfliktowi interesów oraz ryzyku, wynikających z powiązań personalnych, o których mowa w § 9.
6. Pracownik obowiązany jest do powstrzymania się od prowadzenia działalności stojącej w sprzeczności z interesem Banku, w szczególności:
 - 1) prowadzenia działalności zabierającej czas i uwagę od odpowiedzialności lub pracy dla Banku;
 - 2) prywatnego wykorzystania okazji biznesowych, które powstały w trakcie wypełniania obowiązków dla Banku, jeżeli jest to niekorzystne dla Banku;
 - 3) uczestniczenia w procesach, w szczególności decyzyjnych i kontrolnych w Banku, w których powiązania personalne mogłyby prowadzić do jego nieobiektywności lub nierzetelności w wypełnianiu obowiązków służbowych lub jako takie mogłyby być postrzegane;
 - 4) dopuszczenia do sytuacji, w której byłby w jakikolwiek sposób uzależniony od klienta lub kontrahenta (pożyczka, nieodpłatne świadczenie lub usługa);
 - 5) bezpośredniego lub pośredniego żądania, przyjmowania lub wręczania korzyści majątkowych lub osobistych.
7. Pracownik powinien unikać sytuacji, które mogą prowadzić do powstania sprzeczności pomiędzy interesem Banku a interesem osobistym lub mogą być tak postrzegane.
8. Pracownik, który w ramach wykonywania swoich obowiązków ma podjąć decyzję w sprawie, której załatwienie lub rozstrzygnięcie może służyć jego osobistym interesom lub interesom osób z nim powiązanych winien niezwłocznie poinformować o tym fakcie swojego bezpośredniego przełożonego
9. W sytuacji, gdy pracownik uczestniczy w procesie, w który zaangażowane są także osoby z nim powiązane powinien dążyć do:
 - 1) zwiększenia obiektywności i transparentności procesu poprzez włączenie do procesu innych osób niepowiązanych personalnie,
 - 2) wprowadzenia dodatkowego etapu kontroli lub weryfikacji „na drugą rękę”,
 - 3) powstrzymywania się od podejmowania decyzji jednoosobowo,
 - 4) wprowadzenia częstszych i bardziej szczegółowych form raportowania.
10. W sytuacji zaistnienia konfliktu przełożony zwalnia pracownika z obowiązku wykonania określonego zadania.

§ 10

1. Nadzór nad przestrzeganiem zasad zapobiegania konfliktowi interesów w Banku sprawuje Rada Nadzorcza.
2. Rada Nadzorcza powinna w szczególności sposób uwzględniać zasady zapobiegania konfliktowi interesów w zakresie działań Rady Nadzorczej jako organu kolegialnego, jak również jej poszczególnych członków.
3. Członkowie Rady Nadzorczej powinni powstrzymać się od podejmowania aktywności zawodowej lub pozazawodowej, która mogłaby prowadzić do powstania konfliktu interesów lub w inny sposób wpływać negatywnie na reputację Banku, przy czym powyższe nie dotyczy wykonywania funkcji w organach Banków Spółdzielczych zrzeszonych lub współpracujących z Bankiem na zasadach określonych przepisami prawa, Statutem Banku lub Umową Zrzeszenia.
4. Wprowadza się zasadę wyłączenia członka Rady Nadzorczej z procesu decyzyjnego w przypadku zaistnienia konfliktu interesów lub możliwości jego zaistnienia, na czas procedowania sprawy, której konflikt interesów dotyczy.
5. Rada Nadzorcza, korzystając z wyników sprawozdawczości z kontroli wewnętrznej, wyników analizy ryzyka, sprawuje nadzór nad wprowadzonymi przez Zarząd rozwiązaniami organizacyjnymi mającymi na celu ograniczenie występowania konfliktu interesów.

§ 11

1. Przydzielenie zadań poszczególnym Członkom Zarządu Banku lub wskazanie obszarów odpowiedzialności następuje z uwzględnieniem zasady minimalizowania ryzyka wystąpienia konfliktu interesów.
2. Członkowie Zarządu aktywnie angażują się w działalność Banku, podejmują własne prawidłowe decyzje, kierując się zasadami obiektywizmu, autonomii i doświadczenia życiowego.
3. Skład Zarządu ustala się w taki sposób, aby indywidualne kompetencje poszczególnych jego Członków dopełniały się umożliwiając zapewnienie odpowiedniego poziomu przygotowania merytorycznego do kolegialnego zarządzania Bankiem. Doboru składu Zarządu w celu zapewnienia możliwie najlepszego wsparcia Zarządu pod względem merytorycznym i organizacyjnym, dokonuje się zgodnie z Procedurą dokonywania ocen odpowiedniości kandydatów na członków Zarządu Banku, a także oceny Zarządu Banku oraz jego członków w trakcie kadencji.
4. Wyłącza się członka Zarządu z procesu decyzyjnego w przypadku zaistnienia konfliktu interesów lub możliwości jego zaistnienia.

W Banku nie występuje konflikt interesów.

Załącznik 1. Cele strategiczne zarządzania ryzykami

1. Ryzyko kredytowe (w tym kontrahenta, koncentracji i rezydualne).

- 1) Podstawowym celem polityki kredytowej jest wzrost obliża kredytowego oparty na dywersyfikacji portfela kredytowego przy minimalizacji ryzyka kredytowego i koncentracji.
- 2) Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem kredytowym obejmujące podstawowe kierunki działań:
 - a) budowa bezpiecznego, zdywersyfikowanego portfela kredytowego,
 - b) podejmowanie działań zabezpieczających w obszarze ryzyka pojedynczej transakcji oraz ryzyka portfela,
 - c) działania organizacyjno-proceduralne,
 - d) wyznaczenie kluczowych obszarów zarządzania ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych i ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie oraz zasad zarządzania tymi obszarami.

2. Ryzyko operacyjne (w tym braku zgodności i IT),

- 1) Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku jest ograniczanie ryzyka występowania strat operacyjnych oraz dążenie do ich minimalizowania.
- 2) Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem operacyjnym obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):
 - a) prowadzenie i analiza rejestru incydentów i strat z tytułu ryzyka operacyjnego, gromadzenie wszystkich informacji o stratach, bez względu na ich wielkość,
 - b) podejmowanie działań zabezpieczających przed skutkami ryzyka operacyjnego,
 - c) zarządzanie kadrami,
 - d) identyfikacja procesów kluczowych i krytycznych,
 - e) zarządzanie bezpieczeństwem środowiska teleinformatycznego i informacji na podstawie procedur opracowanych zgodnie z Rekomendacją D.
- 3) Celem zarządzania ryzykiem braku zgodności jest w szczególności:
 - 1) Zapewnienie zgodności regulacji wewnętrznych Banku z przepisami zewnętrznymi,
 - 2) Wdrożenie systemu wczesnego ostrzegania komórek odpowiedzialnych za tworzenie regulacji wewnętrznych o planowanych zmianach przepisów zewnętrznych.
 - 3) Zapewnienie wewnętrznej spójności regulacji obowiązujących w Banku.
 - 4) Minimalizowanie negatywnych skutków nie przestrzegania regulacji zewnętrznych, wewnętrznych oraz przyjętych standardów postępowania.
 - 5) Dostosowanie narzędzi informatycznych do zmieniających się przepisów zewnętrznych i wewnętrznych,
 - 6) Wprowadzenie zasad zarządzania łańcem korporacyjnym w oparciu o regulację Komisji Nadzoru Finansowego, wytyczne Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego oraz Rekomendację „Z”.
- 4) Celem Polityki IT jest stworzenie podstaw organizacyjnych dla wdrożenia systemu zarządzania bezpieczeństwem systemów informatycznych i informacji w Banku oraz określenie podstawowych zasad i wymagań organizacyjno-technicznych oraz prawnych dla zapewnienia właściwej ochrony informacji stanowiących tajemnicę bankową, informacji prawnie chronionych i innych zasobów informacyjnych przetwarzanych w Banku, a w szczególności informacji wytwarzanych, przetwarzanych, przekazywanych i przechowywanych w systemach informatycznych Banku.

3. Ryzyko stopy procentowej

- Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest utrzymanie relacji przychodów i kosztów odsetkowych w granicach nie zagrażających bezpieczeństwu Banku i akceptowanych przez Radę Nadzorczą w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych.
- Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem stopy procentowej polegające na :
 - a) Badaniu i ocenie wpływu zmian stóp procentowych na wynik odsetkowy i fundusze własne,
 - b) Zarządzaniu ryzykiem przeszacowania/niedopasowania, bazowym, opcji klienta,
 - c) Ograniczaniu ryzyka stopy procentowej przez stosowanie systemu limitów i odpowiedniego kształtowania struktury aktywów i pasywów,
 - d) odpowiednie kształtowanie oprocentowania aktywów i pasywów zapewniające realizację optymalnej w danych warunkach marży odsetkowej,
 - e) podejmowaniu innych działań w przypadku zwiększających stóp oraz innych w przypadku spadku stóp,
 - f) kształtowaniu oprocentowania produktów kredytowych i depozytowych Banku na tle oprocentowania rynkowego i konkurencji oraz z uwzględnieniem prognozowanych kierunków zmian stóp,
 - g) odpowiednim inwestowaniu środków Banku,
 - h) ograniczaniu ryzyka stopy procentowej poprzez zwiększanie udziału przychodów pozaodsetkowych w przychodach ogółem między innymi poprzez sprzedaż produktów generujących opłaty i prowizje, w tym produktów elektronicznych,

- i) badaniu wpływu istotnego wzrostu stóp procentowych na spłacalność kredytów oraz informowaniu klientów o wzroście ryzyka kredytowego związanego ze wzrostem rynkowych stóp procentowych, zgodnie z odpowiednimi procedurami kredytowymi,
- j) przeprowadzaniu testów warunków skrajnych w zakresie szokowego wpływu wzrostu lub spadku stóp procentowych na wynik odsetkowy i kapitał ekonomiczny.

4. Ryzyko płynności.

- 1) Celem strategicznym Banku w zarządzaniu płynnością jest zapewnienie utrzymania wystarczającej płynności, w tym nadwyżki wysokiej jakości aktywów umożliwiających przetrwanie różnorodnych zdarzeń kryzysowych, z uwzględnieniem ograniczonego dostępu do głównych źródeł finansowania.
- 2) Proces zarządzania ryzykiem płynności jest zintegrowany z całym procesem zarządzania ryzykiem w Banku, w szczególności z ryzykiem kredytowym i operacyjnym.
- 3) Celem procesu jest zapewnienie możliwości realizowania zobowiązań na bazie dziennej oraz w krótkim, średnim i długim okresie, w warunkach normalnych i kryzysowych.
- 4) Cele te są realizowane poprzez zarządzanie ryzykiem płynności obejmujące:
 - 1) zapewnienie odpowiedniej struktury aktywów, ze szczególnym uwzględnieniem aktywów długoterminowych,
 - 2) zapewnienie rozdzielania funkcji:
 - transakcje generujące ryzyko przeprowadzają osoby z Zespołu Finansowo-Księgowego,
 - ryzyko monitoruje SZRiA,
 - 3) podejmowanie działań (w tym działań marketingowych) w celu utrzymania odpowiedniej do skali działalności, stabilnej bazy depozytowej,
 - 4) system limitów zapewniający płynność Banku i zrzeczenia, uwzględniający strategię finansowania zrzeczenia,
 - 5) utrzymanie nadzorczych miar płynności,
 - 6) system wskaźników wczesnego ostrzegania przed negatywnymi trendami,
 - 7) opracowanie strategii finansowania z uwzględnieniem ryzyka koncentracji aktywów, źródeł finansowania, zobowiązań pozabilansowych,
 - 8) przeprowadzanie testów warunków skrajnych,
 - 9) opracowanie i testowanie planów awaryjnych.

5. Ryzyko biznesowe (w tym wyniku finansowego)

Celem strategicznym w zakresie ryzyka biznesowego jest utrzymanie stałej, pozycji rynkowej i ekonomicznej Banku, poprzez właściwy proces zarządzania strategicznego, monitorowania otoczenia i postępów strategii, planowania i zarządzania wynikiem finansowym oraz pomiar wrażliwości Banku na zmianę czynników otoczenia i podejmowanie działań mających na celu zmniejszenie wrażliwości Banku w przypadku stwierdzenia nadmiernej ekspozycji na zmianę poziomu ryzyka wynikającą ze zmian sytuacji zewnętrznej. Ryzyko biznesowe jest złożonym zjawiskiem dotyczącym pozycji rynkowej i wyników banku obserwowanych z perspektywy długofalowych celów.

6. Ryzyko inwestycyjne

Podstawowym celem działalności inwestycyjnej Banku jest osiągnięcie maksymalnego bezpieczeństwa i rentowności dokonywanych inwestycji finansowych. Z reguły większemu ryzyku odpowiada większy potencjalny zysk, dlatego w działalności inwestycyjnej zmierzamy do ograniczania ryzyka do akceptowalnego poziomu. Akceptowany poziom ryzyka inwestycji finansowych określany jest w formie limitów, stanowiących element **Instrukcji inwestowania (..)**, obowiązującej w Banku.

Bank prowadzi następujące kierunki inwestycji finansowych:

- 1) Inwestycje finansowe w instrumenty rynku kapitałowego, pieniężnego lub inne przedsięwzięcia mogące przynosić zyski bankowi.
- 2) Inwestycje finansowe w celu osiągnięcia / utrzymania wymaganych wskaźników bezpieczeństwa (np. wskaźniki kapitałowe, normy płynności itp.).

Z uwagi na specyfikę, inwestycje finansowe Banku cechuje wysokie bezpieczeństwo. Bank dywersyfikuje portfel inwestycji, przyjmując zasadę, że zdecydowana większość inwestycji to

inwestycje w instrumenty nie podlegające wymogom Rekomendacji B Komisji Nadzoru Finansowego, to jest inwestycje w instrumenty kapitałowe Banku Zrzeszającego, lokaty w tym Banku oraz papiery wartościowe Skarbu Państwa i Narodowego Banku Polskiego.

7. Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej

- 1) Dźwignia finansowa oznacza względną – w stosunku do funduszy własnych – wielkość posiadanych przez instytucję aktywów, zobowiązań pozabilansowych oraz zobowiązań warunkowych dotyczących płatności lub dostawy lub dostarczenia zabezpieczenia, z uwzględnieniem zobowiązań z tytułu otrzymanych środków finansowych, zaciągniętych zobowiązań, umów dotyczących instrumentów pochodnych lub umów z udzielonym przyrzeczeniem odkupu, lecz z wyjątkiem zobowiązań, które można wyegzekwować wyłącznie w przypadku likwidacji instytucji.
- 2) Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej oznacza ryzyko wynikające z podatności instytucji na zagrożenia z powodu dźwigni finansowej lub warunkowej dźwigni finansowej, które może wymagać podjęcia niezamierzonych działań korygujących jej plan biznesowy, w tym awaryjnej sprzedaży aktywów mogącej przynieść straty lub spowodować konieczność korekty wyceny jej pozostałych aktywów.
- 3) Bank ogranicza ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej poprzez skuteczne zarządzanie nim, a w szczególności przez:
 - a) dokładne identyfikowanie ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej,
 - b) okresową ocenę dźwigni finansowej, poprzez analizę bieżącej i przeszłej wielkości dźwigni finansowej oraz jej zmian biorąc pod uwagę zmiany wynikające z zatwierdzonego planu finansowego,
 - c) bieżące monitorowanie i raportowanie wielkości dźwigni finansowej biorąc pod uwagę stopień wykonania planu finansowego i założeń zawartych w Strategii działania Banku.